

Konjunkturbarometer

Høst 2000

Arenabilag

Med analysen "Bedriftsbarometer" ønsker SpareBank 1 Nord-Norge å bidra til økt og verdifull kunnskap om den økonomiske utviklingen til aksjeselskap i Nord-Norge, og landet som helhet.

SpareBank 1 Nord-Norge

www.snn.no

Utviklingen i Nord-Norge	
et felles ansvar	3
Sammendrag	3
Utviklingen i norsk økonomi	4
Utviklingen i Nord-Norge	8
Primærnæringene	8
Industrien	10
Bygge- og anleggsvirksomheten.....	13
Kraftforsyning	14
Offentlig forvaltning	15
Privat tjenesteyting.....	16
Befolkningsutvikling og	
arbeidsmarked	18
Fylkesvis sammenfatning	21

Eventuelle henvendelser vedr.
konjunkturbarometeret bes rettet til:

SpareBank 1 Nord-Norge
Storgt. 65
9298 Tromsø
Telefon 77 62 20 00
Telefax 77 62 22 91

Produksjon:
Fagtrykk Idé AS, Tromsø

Konjunkturbarometeret og bedriftsbarometeret bekrefter at veksttakten i Nord-Norge nå er mer moderat enn på slutten av 90-tallet. Det er imidlertid grunn til å slå fast at veksten gjennomgående er tilstrekkelig for å opprettholde et høyt sysselsettingsnivå og at mangelen på kvalifisert arbeidskraft er følbart og gir seg utslag i et økende kostnadsnivå.

Veksten er fortsatt sterkest innenfor offentlig tjenesteyting. Dette er en utvikling som har pågått uavbrutt siden 1995. Den omfordelingen som skjer mellom privat og offentlig sektor er spesielt utfordrende i dagens situasjon med et svært stramt arbeidsmarked. Effekten av denne omfordelingen blir ytterligere styrket gjennom årets forslag til statsbudsjett hvor beskatningen av privat sektor økes for å skape rom for offentlig vekst. Denne utviklingen kan neppe fortsette uten at de arenaene som i dag finnes for innovasjon og nyskaping blir vesentlig svekket.

Ut fra dette må det søkes nye løsninger på kjente problemstillinger rundt offentlig sektor.

Ny teknologi og nye kundevennlige arbeidsprosesser har ført til god produktivitetsvekst i det private næringslivet. Denne delen av "den nye økonomien" bør nå også bli et viktig hjelpemiddel i den videre utviklingen av offentlig sektor.

Folketallet i Nord-Norge viser en positiv utvikling i år og denne tendensen forventes å være ved de kommende årene. Det er likevel grunn til å peke på reduksjonen i antall personer i alderen 16-24 år. Kampen om den kompetente og mest produktive arbeidskraft vil komme til å bli merkbart og må møtes med moderne løsninger dersom vi skal kunne tilby konkurransedyktige arbeidsplasser i Nord-Norge.

Tromsø, 8. november 2000

Oddmund Åsen
Viseadm.dirrektør

SAMMENDRAG

UTARBEIDET AV STATISTISK SENTRALBYRÅ

Nord-Norge har tatt del i den forholdsvis moderate oppgangen som har funnet sted i norsk økonomi i løpet av det siste året. Fortsatt vekst i oppdrettsnæringen har gitt et positivt bidrag samtidig som økt aktivitet hos Norges viktigste handelspartnere også er i ferd med å gi positive impulser til deler av eksportindustrien. Dette har spesielt slått gunstig ut i Nordland på grunn av den positive utviklingen i metallindustrien. Husholdningenes forbruk ser ut til å øke noe sterkere i år enn i fjor, og boliginvesteringene er i ferd med å ta seg opp igjen. Økt vekst i kommunal tjenesteproduksjon har også bidratt positivt i landsdelen. En klar nedgang i fiske og fangst har imidlertid trukket i negativ retning. En svak utvikling i fiskeforedlingsindustri, i produksjon av vareinnsats og investeringsvarer, samt bygge- og anleggsvirksomheten har også virket negativt.

Den økonomiske oppgangen har gitt seg utslag i arbeidsmarkedet ved at sysselsettingsveksten i landsdelen ser ut til å ha tatt seg noe opp igjen. Utviklingen i år indikerer en noe sterkere vekst enn for landsgjennomsnittet. Av fylkene i Nord-Norge er det Troms som kan vise til den sterkeste veksten i sysselsettingen, som i første rekke har gjort seg gjeldende i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning. I primærnæringene, industrien og bygge- og anleggsvirksomheten har det derimot vært en klar nedgang i sysselsettingen. Til tross for økt sysselsetting har fortsatt vekst i arbeidsstyrken

bidratt til at arbeidsledigheten har holdt seg noenlunde uendret i Nord-Norge i løpet av det siste året. En noe bedre utvikling på arbeidsmarkedet i Nord-Norge enn i sør har trolig vært en medvirkende årsak til at den sterke netto utflyttingen fra landsdelen de siste årene har blitt klart redusert. Sammen med netto innflytting fra utlandet og fødselsoverskudd har dette bidratt til vekst i folketallet i både 1999 og 2000 etter en betydelig nedgang fram til og med 1998.

En forventet positiv utvikling i metallindustrien vil virke gunstig i Nordland også til neste år. Fortsatt vekst i oppdrettsnæringen og økte boliginvesteringer vil trolig bidra positivt for alle fylkene i landsdelen. Som i resten av landet kan en klar økning i realrentenivået i de to neste årene bidra til å dempe veksten i husholdningenes forbruk, slik at veksten i privat tjenesteyting blir forholdsvis moderat. Det er i første rekke myndighetenes satsning på å øke omfanget av de kommunale velferdstjenestene som vil bidra positivt til sysselsettingsutviklingen i Nord-Norge i 2001 og 2002. Sysselsettingen i privat tjenesteyting kan også vokse moderat, mens det ventes fortsatt nedgang innen jordbruket, industrien og bygge- og anleggsvirksomheten. Sysselsettingsveksten i landsdelen de neste to årene tilsier at arbeidsledigheten kan gå noe ned, og det er grunn til å regne med at folketallet vil fortsette å øke.

HOVEDTREKK

Foreløpige tall fra det kvartalsvise nasjonalregnskapet (KNR) viser at de siste kvartalenes oppgang i aktivitetsnivået i fastlandsøkonomien fortsatte i de to første kvartalene i år. Dette underbygger inntrykket av at vekstpausen i norsk økonomi i annet halvår 1998 og første halvår 1999 er avsluttet. Også sysselsettingen ser ut til å ha gått noe opp fra det relativt stabile nivået gjennom fjoråret. Arbeidsledigheten målt ved SSBs arbeidskraftundersøkelser AKU har gått noe ned fra nivået rundt årsskiftet.

På etterspørselssiden trekker flere forhold i retning av at veksten i aktivitetsnivået vil bli høyere i inneværende år enn i fjor. Sterkere oppgang i aktiviteten hos Norges viktigste handelspartnere bidrar til noe høyere vekst for eksporten av tradisjonelle varer. Høyere inntektsvekst og noe lavere realrente enn i fjor tilsier at husholdningenes forbruk vil øke noe sterkere. I tillegg ser det ut til at fastlandsinvesteringene har tatt seg litt opp igjen, etter nedgang i 1999. Det kraftige fallet i oljeinvesteringene gjennom fjoråret og inn i inneværende år bidrar imidlertid til å dempe veksten i samlet etterspørsel, og til at industriproduksjonen vil vise nedgang for annet år på rad.

I de to neste årene kan en klar oppgang i realrentenivået bidra til at veksten i husholdningenes forbruk blir redusert, uten at dette fullt ut kompenseres av sterkere vekst i fastlandsinvesteringene eller den tradisjonelle vareeksporten. Med utsikter til ytterligere nedgang i oljeinvesteringene til neste år tilsier dette en svakere vekst i BNP for Fastlands-Norge enn i år. Den relativt moderate oppgangen i aktivitetsnivået må også ses i sammenheng med at lengre ferie og normale kalendervariasjoner isolert sett innebærer en nedgang i antall arbeidsdager. Til tross for en forventet økning i produktiviteitsveksten bidrar dette til å øke etterspørselen etter arbeidskraft i en situasjon med lite ressurser. Selv med en vekst i arbeidstilbudet i overkant av det den demografiske utviklingen isolert sett tilsier, ligger det an til at ledigheten vil holde seg på dagens lave nivå.

Resultatene fra lønnsoppgjøret så langt i år, situasjonen i arbeidsmarkedet og utviklingen i bedriftenes lønnsomhet trekker i retning av en vekst i lønn per normalårsverk på om lag 4,5 prosent i år. For de to neste årene kan veksten bli lavere enn dette. I tillegg påløper det ekstra kostnader for næringslivet i år og neste år på grunn av utvidelsen av ferien i 2001 og 2002. Nedgang i oljeprisene fremover og en noe styrket krone i forhold til valutaene til våre handelspartnere trekker i retning av at prisveksten gjennom de to neste årene kan komme ned under 2 prosent. Dette anslaget er imidlertid svært følsomt for utviklingen i importprisene.

Makroøkonomiske hovedstørrelser 1999-2002. Regnskap og prognoser

Prosentvis endring fra året før der ikke annet fremgår

	Regnskap 1999	2000	Fremskrivning 2001	2002
Realøkonomi				
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	2,4	3,0	1,7	1,6
Konsum i offentlig forvaltning	2,7	2,0	1,8	1,9
Bruttoinvesteringer i fast kapital	- 5,6	- 2,3	- 2,2	2,7
– Oljevirkosomhet	- 12,6	- 23,9	- 10,8	8,3
– Fastlands-Norge	- 2,1	4,0	1,3	1,6
– Bedrifter	- 3,3	2,5	0,4	1,3
– Bolig	- 2,2	12,8	10,6	3,5
– Offentlig forvaltning	1,3	1,7	- 3,9	0,5
Eksport	1,7	3,6	4,8	3,0
– Tradisjonelle varer	2,6	4,9	5,5	4,2
Import	- 3,1	1,0	3,4	4,2
– Tradisjonelle varer	- 2,0	4,0	5,9	4,6
Bruttonasjonalprodukt	0,9	2,7	1,5	1,5
– Fastlands-Norge	0,8	2,0	1,2	1,6
Arbeidsmarked				
Sysselsatte personer	0,7	0,7	0,7	0,8
Arbeidsledighetsrate (nivå 1)	3,2	3,3	3,3	3,2
Priser og lønninger				
Lønn per normalårsverk	5,2	4,5	4,0	3,5
Konsumprisindeksen	2,3	3,0	2,2	1,8
Realpris, bolig	7,5	13,5	4,9	2,7
MEMO				
Husholdningenes sparingerate (nivå 2)	6,8	6,3	6,7	7,9
Pengemarkedsrenten (nivå)	6,4	6,6	7,1	6,8
Gjennomsnittlig lånerente (nivå 3)	8,4	8,1	9,1	8,7

1) Antall arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken i hht. SSBs arbeidskraftundersøkelse AKU.

2) Husholdningenes sparing i prosent av disponibel inntekt.

3) Husholdningenes lånerente i private finansinstitusjoner.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

VEKST I DEN TRADISJONELLE VAREEKSPORTEN

Eksportvolumet av tradisjonelle varer har vist en klart stigende tendens de seks siste kvartalene, etter tilnærmet stillstand gjennom det foregående halvannet året. Det ligger dermed an til sterkere vekstimpulser fra denne delen av etterspørselen i år sammenlignet med i fjor og året før. Økningen i 2. kvartal i år skyldes i særlig grad eksporten av verkstedprodukter, fisk og fiskeprodukter og elektrisk kraft, mens eksporten av industrielle råvarer gikk noe ned. Eksporten av råolje og naturgass gikk også noe ned i 2. kvartal regnet i faste priser, og lå bare litt i overkant av gjennomsnittet for fjoråret.

Det ligger an til økt vekst og etterspørsel hos Norges handelspartnere i 2000. Dette gir en antatt vekst i markedene for tradisjonelle norske eksportvarer på om lag 7 prosent. Også for neste år er vekstanslagene høye, selv om det er grunn til å regne med en lavere vekst i USA. For 2002 kan utviklingen hos Norges handelspartnere bli noe mer moderat. Svekkelsen av den importveide kronkursen i år har til en viss grad bidratt til å motvirke tapet i industriens konkurransevne som følge av en sterkere kostnadsvekst i Norge enn i utlandet de siste årene. Et mulig tap av markedsandeler kan trekke i retning av en lavere vekst i Norges tradisjonelle

Vekst norsk økonomi 2000

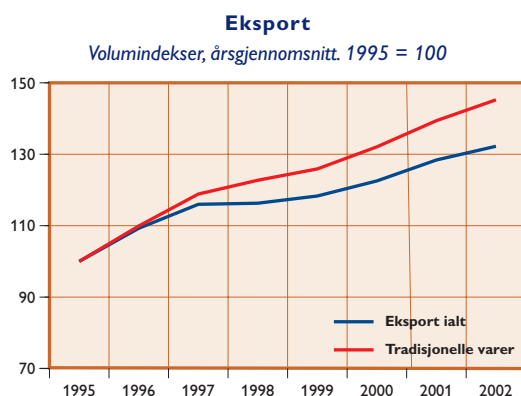
Vekst 2001

Vekst tradisjonell vareeksport

vareeksport enn det markedsveksten hos handelspartnerne tilsier. Med relativt lav arbeidsledighet kan kostnadsveksten raskt bli påvirket av en ytterligere oppgang i innenlandsk etterspørsel. Dersom den foreslåtte konjunkturavgiften blir vedtatt, vil det dra i samme retning og bidra til å forsterke tapet av markedsandeler for norske eksportører.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ LITEN ENDRING I FASTLANDSINVESTERINGENE

Investeringene i Fastlands-Norge har bare endret seg lite så langt i år. Industriinvesteringene gikk markant opp i 2. kvartal, mens boliginvesteringene viste nedgang etter å ha vokst markant siden begynnelsen av 1999. Investeringer i vareproduserende næringer utenom industri og investeringene i privat tjenesteyting utenom bolig har også bare vist en beskjeden utvikling. Samlet er fastlandsinvesteringene likevel tilbake på nivået fra 1997/98, som var det høyeste under konjunkturoppgangen på 1990-tallet. Det er grunn til å regne med at investeringene i Fastlands-Norge samlet sett vil holde seg stabile i de nærmeste par årene. Boliginvesteringene kan fortsatt vokse, mens investeringene i offentlig forvaltning antas å gå ned fra et historisk høyt nivå. Det er tegn til ytterligere oppgang i industriinvesteringene, og god lønnsomhet i prosessindustrien kan bidra positivt i den sektoren. Investeringene ventes også å øke noe innen en del tjenesteytende virksomheter, men en moderat vekst i fastlandsøkonomien fremover tilsier at vi neppe står overfor et nytt oppsving av betydning.

Investeringer
Fastlands-Norge

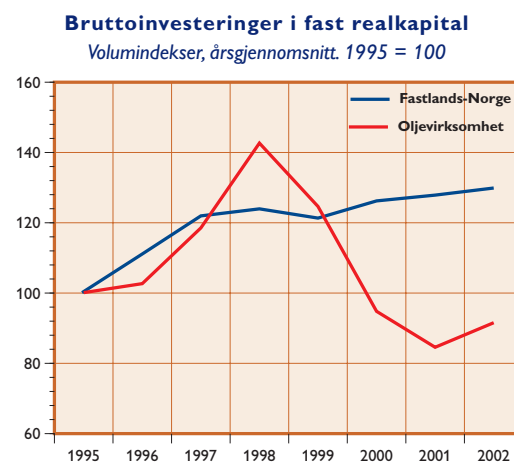

Oljeinvesteringer
2000 og 2001

Investeringene i oljevirkomheten har gjennomgående vist nedgang gjennom de to siste årene, og ligger nå rundt 35 prosent under nivået i 1998. Oljeinvesteringene ser imidlertid ut til å ha gått forsiktig opp fra 1. til 2. kvartal i år, men anslag fra SSBs investeringsstatistikk for

3. kvartal indikerer ingen stor endring gjennom resten av inneværende år. Regnet som årsgjennomsnitt kan derfor nedgangen bli på 24 prosent fra 1999 til 2000. Til neste år er det anslått en nedgang på 11 prosent, mens det kan tenkes at investeringene i oljevirkomheten nesten når opp til årsgjennomsnittet for i år i 2002. Den sterke økningen i oljeprisene kan imidlertid tilsa at investeringene begynner å vokse igjen i de nærmeste kvartalene slik at nedgangen regnet som årsgjennomsnitt blir mindre enn det som er lagt til grunn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

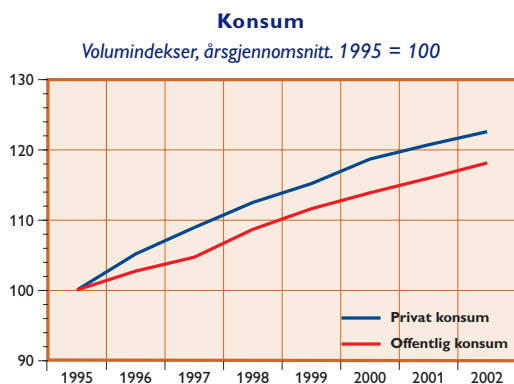
■ OMTRENT KONJUNKTUR-NØYTRAL FINANSPOLITIKK

I Nasjonalbudsjettet for 2001 er konsumveksten i offentlig forvaltning anslått til 2,8 prosent i år og 2,4 prosent for neste år. Dette er en noe sterkere vekst enn det som er lagt til grunn i SSBs siste anslag og har sammenheng med satsingen på å styrke velferdstjenestene i kommunene. Denne satsingen motsvares av et forslag om å øke skattene og avgiftene som netto regnet kan gi en økning av innbetalingene med 6,4 mrd. kroner i 2001, hovedsakelig på grunn av den foreslåtte konjunkturavgiften. Investeringene i offentlig forvaltning er anslått til å øke svakt i år for så å falle med over 4 prosent til neste år. Samlet sett vurderes det finanspolitiske opplegget i 2001 til å være noenlunde nøytralt. I 2002 er konsumveksten i offentlig forvaltning anslått til å komme ned i underkant av 2 prosent, mens investeringene fortsatt kan gå svakt tilbake.

Vekst offentlig
konsum 2000

Kilde: Statistisk sentralbyrå

MODERAT VEKST I HUSHOLDNINGENES INNTEKTER OG FORBRUK

Etter den kraftige oppbremsingen i annet halvår av 1998 har veksten i husholdningenes forbruk tatt seg opp igjen i de seks siste kvartalene. Forbruket har i hovedsak utviklet seg i takt med inntektene, men tjenestekonsumet har gjennomgående vokst noe sterkere enn varekonsumet. Utviklingen i nyregistreringen av biler og i detaljomsetningsindeksen trekker imidlertid i retning av en relativt svak utvikling i husholdningenes varekjøp i 3. kvartal.

Veksten i både husholdningenes realdisponible inntekter og konsum ventes å bli vel 3 prosent i år. Husholdningenes sparerate vil dermed holde seg stabil, og på et relativt høyt nivå. Høyere realrente og lavere vekst i husholdningenes formue, primært som en følge av en svakere utvikling i boligprisene, vil trolig bidra til at veksten i husholdningenes konsum blir mer moderat de nærmeste årene enn det som ser ut til å bli tilfellet i 2000. Veksten i husholdningenes realdisponible inntekt antas derimot å holde seg mer oppe på rundt 2 - 2,5 prosent i de nærmeste to årene slik at spareraten kan øke noe i tiden fremover.

MODERAT VEKST I FASTLANDSØKONOMIEN

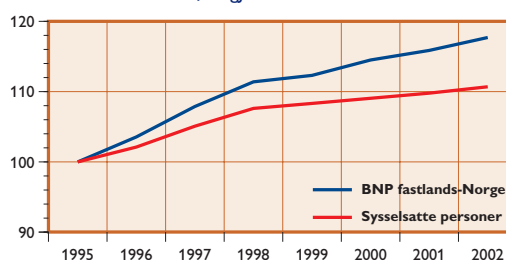
BNP for Fastlands-Norge ser nå ut til å vokse med om lag 2 prosent fra 1999 til 2000. Industriproduksjonen faller noe, mens produksjonen i tjenesteyting og kraftforsyning øker. Bruttoproduktet i industrien har falt siden toppen for to år siden og forventes å falle ytterligere gjennom 2000 og inn i neste år. Det antatte omslaget i oljeinvesteringene og veksten i eksporten kan imidlertid bidra til at fallet i industriproduksjonen stopper opp neste år, men det er lite trolig at det deretter blir særlig sterk vekst.

Med forventninger om en moderat utvikling i husholdningenes konsum og fastlandsinvesteringene i tiden fremover er det ikke grunn til å regne med sterk vekst i disse næringene neste år. Et stramt arbeidsmarked sammen med utvidet ferie vil begrense veksten i utførte timeverk. Dette vil særlig påvirke vekstpotensialet for arbeidsintensive bedrifter som er ganske typiske i mange tjenesteytende næringer. Oppgangen i boliginvesteringene vil bidra til ny vekst i byggesektoren fremover, etter at aktiviteten i sektoren har sunket siden 1998.

Vekst BNP Fastlands-Norge 2001

Bruttoprodukt og sysselsetting
Volumindekser, årsgjennomsnitt. 1995 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

FORTSATT STRAMT ARBEIDSMARKED

Etter å ha endret seg lite gjennom annet halvår av 1998 og mesteparten av 1999, har sysselsettingen fra slutten av fjoråret igjen vist en stigende tendens. Sesongjusterte tall fra SSBs arbeidskraftundersøkelse AKU antyder at sysselsettingen i 2. kvartal i år lå nærmere en prosent over gjennomsnittsnivået for fjoråret. For perioden sett under ett har arbeidsstyrken økt om lag på linje med sysselsettingen, og ledigheten var i 2. kvartal i år bare litt høyere enn bunnivået fra årsskiftet 1998/99. AKU-ledigheten har dermed gått noe ned fra nivået rundt siste årsskifte. Arbeidskontorenes registreringer av beholdningen av ledige stillinger har også økt noe i inneværende år. Sammen med fallende ledighet kan det være en indikasjon på et noe økende misforhold mellom sammensetningen på tilbuds- og etterspørselsiden i arbeidsmarkedet.

Sysselsetting

Det forventes en vekst i sysselsettingen på 0,7 prosent i inneværende år, mens antall utførte timeverk kan holde seg noenlunde uendret. Til neste år kan timeverkene gå noe ned, mens antall sysselsatte personer går opp. To dager lengre ferie både neste år og i 2002 kan tilsi at sysselsettingen vokser om lag på linje med arbeidsstyrken, til tross for en svak endring i utførte timeverk. Det er derfor ikke grunn til å regne med noen vesentlig endring i arbeids-

Vekst husholdningens forbruk 2000

Arbeidsledighet

ledigheten i de nærmeste to årene. I en slik situasjon med forholdsvis lav ledighet vil norsk økonomi være sårbar overfor positive etter-spørseimpulser som ytterligere øker etter-spørsele etter arbeidskraft. Likeledes vil nye reformer som bidrar til å redusere tilbudet av arbeidskraft, forsterke presset i arbeids-markedet.

■ STERKERE KRONE GIR AVTAKENDE PRISVEKST

Konsumprisindeksen lå som gjennomsnitt for årets første ni måneder 3,1 prosent høyere enn i samme periode i fjor. På 12-måneders basis kom prisveksten helt opp i 3,5 prosent i både august og september. Utviklingen i prisene på bensin, elektrisitet, drikkevarer og tobakk, samt en rekke tjenester, har så langt i år bidratt til å trekke prisveksten opp, mens utviklingen i teletakstene og prisene på matvarer, klær og skotøy har trukket i motsatt retning. Foruten de økte energiprisene er svekket kronekurs og økt innenlandsk kostnadsvekst bakenforliggende faktorer bak den tiltakende prisveksten. Økningen i konsumprisene for året sett under ett anslås også til om lag 3 prosent i inneværende år. Dette er den sterkeste prisveksten siden 1991. Oljeprisen i dollar ventes å synke betydelig de neste to årene, og den importveide kronekursen kan styrke seg med om lag en prosent hvert år fremover til et nivå som omtrent tilsvare nivået i 1999. Sammen med en moderat prisutvikling på råvarer og fortsatt lav inflasjon internasjonalt bidrar dette til at importprisene på tradisjonelle varer trolig vil begynne å falle svakt, etter en antatt økning på nesten 5 prosent i 2000. På denne bakgrunn kan konsumprisveksten synke til i underkant av 2 prosent gjennom de to kommende årene. Anslaget er imidlertid følsomt overfor utviklingen i oljeprisen og kronekursen. Utsikter til lavere lønnsvekst er også med på å trekke anslaget for utviklingen i konsumprisene ned.

Konsumpris-vekst 2000

Prisvekst 2001

Lønnsvekst

Ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall økte lønn per normalårsverk med 5,2 prosent i fjor. Det tekniske beregningsutvalget for inntekts-oppgjørene har beregnet at gjennomsnittlig lønnsoverheng inn i 2000 var på 1,3 prosent, mot 3,1 prosent året før. Selv om tariff-tilleggene var en del høyere i år enn i fjor, bidrar det lave overhengen til at lønnsveksten regnet som årsgjennomsnitt blir om lag 1 prosentpoeng lavere. For arbeidsgiverne påløper det imidlertid en ekstra kostnadsvekst i år knyttet til den avtalebestemte utvidelsen av ferien med 2 dager i 2001. De sentrale tilleggene for neste år er allerede avtalt. I en

rekke sektorer hvor lønnsglidningen tradisjonelt er liten, slik som i offentlig sektor, trekker det klart i retning av lavere lønnsvekst for neste år. I industrien hvor innslaget av lokale lønnsforhandlinger er stort, kan økt lønnsomhet på grunn av høye produktpriser bidra til høyere lønnsglidning enn det som ble lagt til grunn ved vårens oppgjør. Det stramme arbeidsmarkedet trekker også i retning av høy lønnsglidning i enkelte næringer. Med en lavere prisvekst fremover kan reallønnsveksten fortsatt bli høy, men en appresiering av kronen kan begrense bedriftenes vilje til å gi store lokale tillegg i 2001.

■ STABILT RENTENIVÅ FREMVER

Med utgangspunkt i at en særnorsk høy pris- og kostnadsvekst over en lengre periode kan gi en svak og ustabil valuta, har Norges Bank gjennom det siste halve året økt sine signalrenter overfor bankene med 1,5 prosentpoeng. Rentenivået i pengemarkedet har økt tilsvarende, og finansinstitusjonenes utlåns- og innskuddsrenter har også økt. Den norske pengemarkedsrenten ligger nå nærmere 2,5 prosentpoeng over tilsvarende rente i euroområdet, mens inflasjonsforskjellen er om lag ett prosentpoeng. Det er grunn til å regne med at renten i euroområdet kan øke til noe over 5 prosent fra kommende årsskifte, for deretter å holde seg på dette nivået. Utsikter til avtakende inflasjon i Norge tilsier at pengemarkedsrenten kan holde seg på dagens nivå rundt 7,5 prosent gjennom mesteparten av neste år, for deretter gradvis å gå ned med 0,5 prosentpoeng. Utviklingen i pengemarkedsrenten gjennom 2000 tilsier at hus-holdningenes lånerente i private finans-institusjoner i begynnelsen av 2001 vil komme opp mot det nivået de var på ved årsskiftet 1998/99.

Renter 2000

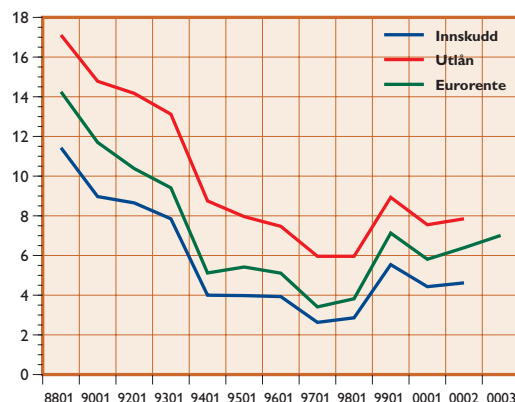

Renter 2001

Gjennomsnittlige innskudds- og utlånsrenter i private banker og 3 måneders norsk eurorente. 1988-2000

Kvartalstall. Prosent

Kilde: Norges Bank

Sterk nedgang i fiske og fangst i 2000 fører til sterkere nedgang i primærnæringene for Nordland, Troms og Finnmark enn landet for øvrig. De to neste årene kan det bli bedring i fisket, god vekst i fiskeoppdrett, men svakere utvikling i jordbruket i forhold til i år. Med unntak for fiskeoppdrett er det fortsatt nedgang i sysselsettingen.

■ NEDGANG I FISKE OG FANGST, MEN GOD VEKST I FISKEOPPDRETT I 2000

I følge Kvartalsvis Nasjonalregnskap (KNR) gikk produksjonen i jordbruket målt i faste priser ned med knapt 3 prosent i første halvår i år sammenlignet med samme periode i fjor. En prisnedgang på over 3 prosent bidro til at nedgangen i verdi ble enda større. Bruttoproduktet ble redusert med 2,6 prosent. Anslag fra KNR for første halvår viser nedgang også for fiske og fangst. I følge foreløpige tall fra fiskeristatistikken har det vært nedgang i torskefisket første halvår i år sammenlignet med samme periode i fjor. Inneværende år kan bli tredje år på rad med nedgang for torskefisket. Torskefisket utgjorde om lag 10 prosent av den totale fangstmengden første halvår i år, men på grunn av gode priser har andelen i verdi økt til 43 prosent. For de fleste andre fiskeslaga har gjennomsnittsprisene gått ned i første halvår i år fra samme periode i fjor slik at det ble en nedgang i førstehåndsverdien for all fangst samlet. Anslag fra KNR for første halvår viser en nedgang i bruttoproduktet for fiske og fangst på 21 prosent sammenlignet med første halvår i fjor.

Mens fiske og fangst har opplevd en nedgang i produksjonsverdien i år, er oppdrettsnæringen fortsatt i medvind. I 1999 økte førstehåndsverdien av norsk oppdrettslaks med 17 prosent fra året før, først og fremst på grunn av økt lakseproduksjon, mens ørret hadde en økning på 26 prosent på grunn av gode ørretpriser. Nordland var i 1999 det fylket som produserte mest oppdrettslaks i landet med 86 000 av 419 000 tonn samlet. Om lag 70 prosent av norsk oppdrettslaks ble eksportert fersk eller frossen i 1999. Første halvår i år ble det eksportert 155 000 tonn fersk eller frossen laks, knapt to tonn mer enn første halvår i fjor. Gjennomsnittlig eksportpris for fersk og frossen oppdrettslaks lå første halvår i år henholdsvis 21 og 25 prosent over gjennomsnittsprisene i første halvår i fjor. Anslagene i KNR viser en økning i bruttoproduktet for oppdrettsnæringen på 9,5 prosent i første halvår i år sammenlignet med første halvår i fjor.

For året under ett forventes det en økning i bruttoproduktet for jordbruk, skogbruk og fiskeoppdrett. For fiske og fangst forventes nedgangen for året under ett å bli noe mindre enn hva vi har opplevd hittil i år, men utviklingen i denne sektoren fører likevel til en svak nedgang i bruttoproduktet for primærnæringene samlet. For Nordland, Troms og Finnmark forventes en sterkere nedgang sammenlignet med landet som helhet på grunn av nedgang i fiskerinæringen.

I de to neste årene forventes en svak økning i bruttoproduktet for primærnæringene samlet. I 2001 forventes en økning i jordbruk og fiskeoppdrett, mens en moderat nedgang i fiske og fangst trekker ned. Fisket gjør at landets tre nordligste fylker ikke kan regne med en like god utvikling som landet som helhet. Det forventes en svak nedgang for Troms og Finnmark. Oppdrettsnæringen bidrar positivt slik at bruttoproduktet for primærnæringene kan holde seg uendret eller øke svakt i Nordland. I 2002 kan Nordland og Troms, ved forutsetninger om vekst både i tradisjonelt fiske og fiskeoppdrett, få en vekst litt sterkere enn landsgjennomsnittet. Anslagene for Finnmark ligger på landsgjennomsnittet.

■ NEDGANG I BRUTTO-INVESTERINGER FOR JORDBRUKET I 2000

I 1999 fant det sted en kraftig økning i bruttoinvesteringene i fiske og fangst. Investeringene ble nesten fordoblet i forhold til året før. I år forventes en langt lavere, men likevel betydelig økning i investeringene i sektoren. Oppdrettsnæringen hadde også en betydelig oppgang i investeringene i 1999 i forhold til året før med en økning på 12 prosent. I år forventes investeringene i sektoren å gå noe ned. Også i jordbruket kan investeringene gå ned et par prosent i år. For primærnæringene samlet ble det investert 5,7 milliarder kroner første halvår i år, hvorav jordbruket står for noe under halvparten, og fiske og fangst om lag en tredjedel.

■ NOE STERKERE SYSSELSETTINGSNEDGANG I NORD-NORGE ENN PÅ LANDBASIS I 2000

Sysselsettingen i primærnæringene samlet har gått ned i en årrekke, og det er grunn til å tro at utviklingen vil fortsette også i år. Jordbruket har hatt en nedgang på et par prosent per år de siste årene, og det antas omtrentlig samme nedgang i år, kanskje noe sterkere. I fiske og fangst kan det også bli en klar nedgang i syssel-

Produksjon
jordbruk

Fiske og fangst
2000

Produksjon
oppdrettsnæringen

Investeringer
jordbruk

Sysselsetting
primærnæringene

settingen i år. Neste år er det lagt til grunn at jordbruk og skogbruk fortsatt vil trekke sysselsettingen ned, mens det anslås uendret sysselsetting i fiske og fangst og en økning innen fiskeoppdrett.

Nedgang i fisket i år fører til en sterkere nedgang i sysselsettingen innen primærnæringene i de tre nordligste fylkene, enn for landsgjennomsnittet. De to neste årene derimot, kan forutsetningene som er lagt til grunn for fiskeoppdrett, fiske og fangst føre til at nedgangen i disse fylkene blir svakere enn det den kan bli på landsbasis.

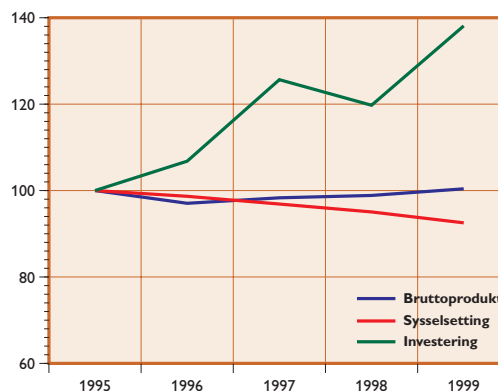
Endring i bruttoprodukt og sysselsetting i Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Primærnæringer.

	Bruttoprodukt				Sysselsetting			
	Nordland	Troms	Finnmark	Landet	Nordland	Troms	Finnmark	Landet
1999	-0,4	-1,9	-2,6	1,5	-3,0	-3,3	-3,1	-2,6
2000	-5,4	-7,6	-8,6	-0,7	-2,8	-3,0	-3,0	-2,8
2001	0,4	-0,4	-0,8	1,4	-2,2	-2,0	-2,8	-3,7
2002	2,1	2,0	1,7	1,5	-1,6	-1,4	-1,9	-2,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i primærnæringene

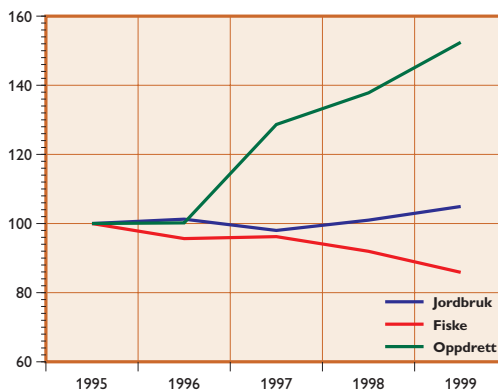
Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt i primærnæringene

Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

INDUSTRIEN

En svak utvikling i konsumvareindustrien og en markert tilbakegang i verkstedindustrien bidrar til nedgang i industriens brutto-produkt i Troms og Finnmark de neste par årene. Vekst i metallindustrien drar sterkt i positiv retning i Nordland og noe svakere i Troms. Nedgangen i industriinvesteringene er snudd til oppgang og sysselsettingsnedgangen blir mindre enn landsgjennomsnittet.

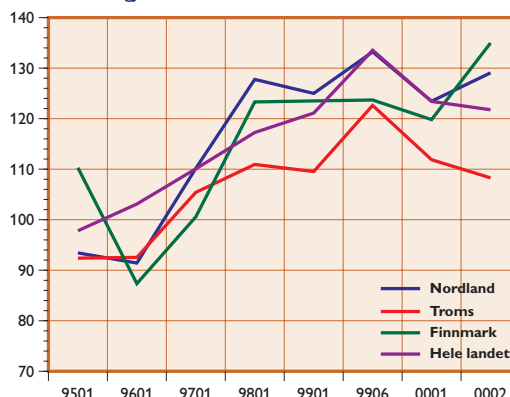
POSITIV UTVIKLING I INDUSTRIENS BRUTTOPRODUKT I NORDLAND, SVAKERE I TROMS OG FINNMARK

Ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall falt verdiskapningen i norsk industri og bergverksdrift med 3 prosent fra 1998 til 1999, målt ved bruttoproduktet i faste priser. Industriproduksjonen falt med 2,3 prosent, og med unntak av oljeraffinering og metallindustri, falt produksjonen i alle hovednæringene fra 1998 til 1999. Nedgangen var særlig kraftig for tekstil- og bekledningsindustrien, møbelindustrien og bygging av skip og plattformer. Også den tunge industrigrenen nærings- og nytelsesmiddelindustri opplevde kraftigere produksjonsfall enn gjennomsnittet, mens produksjonsfallet i verkstedindustrien var noe mindre enn gjennomsnittet for de andre industrigrenene. Metallindustriens produksjon økte med 3,0 prosent i 1999, målt i volum, og var i tillegg den eneste industrigrenen som opplevde vekst i sitt bruttoprodukt. Beregninger på Regard-modellen viser at både Troms og Finnmark opplevde et kraftigere fall i industriens bruttoprodukt enn landsgjennomsnittet på over 4 prosent, mens Nordlandsindustrien utviklet seg bra relativt sett, med et fall på knapt 2 prosent i bruttoproduktet. Det er rimelig å knytte den negative utviklingen i Troms og Finnmark til den kraftige tilbakegangen for fiskeforedlingsindustrien siden dette er viktige industrigrener i de to fylkene. Den relativt positive utviklingen i Nordland kan på sin side tilskrives metallproduksjonen som utgjør en større andel av Nordlands industri enn den gjør i de fleste andre norske fylker. Tall for total omsetningsverdi antyder et fall i Finnmark, og omtrent uendret nivå i Nordland og Troms fra 1998 til 1999. Årets første registreringer kan tyde på en mer positiv utvikling i Finnmark og Nordland enn i Troms og resten av landet tidlig i 2000, men disse tallene er så usikre at det er for tidlig å trekke noen klar konklusjon.

Industriproduksjon

Total omsetningsverdi basert på omsetningsoppgaver. Industri.
Sesongjusterte terminvise verdittall. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrås konjunkturbarometer gir et inntrykk av hvordan norske industriledere vurderer utsiktene for sin virksomhet. Et hovedinntrykk ved inngangen til 3. kvartal 2000 var at utsiktene på kort sikt ble vurdert som positive, blant annet som følge av en god utvikling i ordretilgangen fra eksportmarkedene. Dette bildet skiller seg fra inntrykket av en svak utvikling i produksjonen gjennom 1999 og inn i første halvår i år. Også på noe lengre sikt tror industrilederne på økning i både produksjon og etterspørsel. Det er fremdeles tydelige forskjeller mellom sektorene, og den tunge industrigrenen verkstedindustri sliter fortsatt med svak produksjonsutvikling. Offshore-rettet virksomhet peker seg negativt ut, mens enkelte andre deler av verkstedindustrien har hatt en rimelig god utvikling i 2. kvartal og har mange ledere som ser klart mer positivt på framtiden enn på lenge. Ordretilgangen i industrien er fortsatt svak samlet sett, men har en klar positiv tendens. Det gjelder særlig eksportmarkedene, men også i noen grad norske markeder. Kapasitetsutnyttingsgraden for industrien har ligget forholdsvis stabilt rundt 80 prosent etter et markert fall i 1998. Svak etterspørsel og/eller økt konkurranse er fremdeles den klart viktigste begrensende faktoren for industriproduksjonen i 2. kvartal. Flere industriledere peker imidlertid på at tilgangen på kvalifisert arbeidskraft er et større problem enn for ett år siden og at slike problemer ventes å tilta framover.

Inneværende år anslås bruttoproduktet i industrien å bli redusert med 2,3 prosent for landet som helhet. Utviklingen i Nord-Norge ser ut til å bli noe bedre, med fall på henholdsvis 1 og 1,5 prosent for Finnmark og Troms. Nordland ser ut til å kunne unngå fall i

I N D U S T R I E N

bruttoproduktet i sin industri. På landsbasis vil fallet bli særlig kraftig i verkstedindustrien og i bygging av skip og plattformer, med henholdsvis 4,6 og 10,8 prosent. Dette slår også gjennom i Nord-Norge, men i mindre grad enn gjennomsnittet for landet. I tillegg trekker et mer moderat fall i produksjonen av vareinnsats og investeringsvarer verdiskapningen i industrien ned på grunn av denne industriens store betydning. I Nordland motvirkes imidlertid de negative impulsene av at bruttoproduktet i metallproduksjon ventes å vokse med 3,5 prosent.

Neste år ventes et fortsatt fall i bruttoproduktet i industrien på 1,0 prosent på landsbasis, før nivået stabiliseres i 2002. Igjen vil utviklingen bli klart bedre i Nordland, mens Troms og Finnmark utvikler seg omtrent som landsgjennomsnittet de to årene sett under ett. Tilbakegang i fiskeforedlingsindustrien bidrar negativt, spesielt kraftig i 2002. I begge årene trekker kraftige fall i bruttoproduktet i verkstedindustrien gjennomsnittet ned i hele regionen. En oppgang i verdiskapningen innen vareinnsats og investeringsvarer trekker i motsatt retning i 2002. Når Nordland både i 2001 og 2002 har utsikter til en klart bedre utvikling enn både Troms og Finnmark og landet som helhet, kan dette i all hovedsak tilskrives forventninger om vekst i metallproduksjonen.

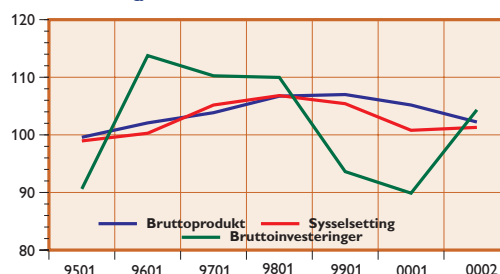
Endring i bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i fast kapital for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Industri (inkl. bergverk).

	Bruttoprodukt				Sysselsetting				Bruttoinvest.	
	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-Land	Landet
1999	-1,9	-4,2	-4,3	-3,0	-2,8	-3,2	-3,5	-2,7	-13,9	-21,8
2000	-0,1	-1,5	-1,1	-2,3	-2,8	-3,0	-2,1	-3,5	7,0	4,1
2001	1,6	-0,7	-0,7	-1,0	-1,4	-1,2	-1,1	-2,0	0,8	0,3
2002	1,2	-0,3	-0,4	0,0	-1,6	-1,7	-2,0	-1,8	3,1	1,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i industrien totalt (inkl. bergverk).

Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

MINDRE NEDGANG I INDUSTRI-SYSSELSETTINGEN ENN RESTEN AV LANDET I 2000 OG 2001

Ifølge foreløpige tall fra nasjonalregnskapet var 315 100 personer sysselsatt i industri og bergverk i landet som helhet i 1999, en nedgang på 2,7 prosent fra året før. Utviklingen i Nord-Norge var noe svakere enn landsgjennomsnittet, men igjen lå Nordland best an. Alle sektorer, også de med produksjonsoppgang, opplevde reduksjon i sysselsettingen. Størst prosentvis nedgang hadde tekstil- og bekledningsindustrien. Også treforedling og oljeraffinering hadde en markant prosentvis nedgang i sysselsettingen. Målt i antall personer var nedgangen sterkest i verkstedindustrien og nærings- og nytelsesmiddelindustrien.

Industriusselsetting

Industriusselsettingen er anslått å bli ytterligere redusert på landsbasis i prognoseperioden, med 3,5 prosent inneværende år og med omkring 2 prosent hvert av de to neste årene. For 2000 og 2001 anslås det noe bedre utvikling i Nord-Norge enn i landet for øvrig, mens landsdelen i 2002 ser ut til å utvikle seg omtrent som landsgjennomsnittet. Finnmark ser ut til å få det minste fallet i industriusselsettingen de første to årene, men i 2002 snur dette, og sysselsettingsfallet i Finnmark blir noen tideler kraftigere enn i de andre to fylkene. Dette har sammenheng med næringsstrukturen i fylkene. Et mindre fall i sysselsettingen innen konsumvareproduksjon enn i de øvrige industrigrenene ventes å bidra positivt til sysselsettingsutviklingen i Nord-Norge generelt, og Finnmark spesielt, relativt til landsgjennomsnittet i 2000 og 2001. I 2002 trekker sektoren imidlertid i motsatt retning. Innen produksjon av verkstedprodukter er det ventet en kraftig nedgang i sysselsettingen i hele prognoseperioden som vil bidra negativt til sysselsettingen også i de nordnorske fylkene. Sysselsettingen innen bygging av skip og plattformer anslås å falle med drøyt

I N D U S T R I E N

9 prosent inneværende år, flate ut neste år, for deretter å stige noe igjen i 2002. Det bidrar til sterkere sysselsettingsfall i år, men også til at fallet blir mindre de to neste årene enn det gjennomsnittet for den øvrige industrien tilsier.

■ NEDGANGEN I INDUSTRI- INVESTERINGENE SNUDD TIL VEKST

Foreløpige tall fra nasjonalregnskapet viser et fall i bruttoinvesteringene i industrien på nesten 22 prosent fra 1998 til 1999.

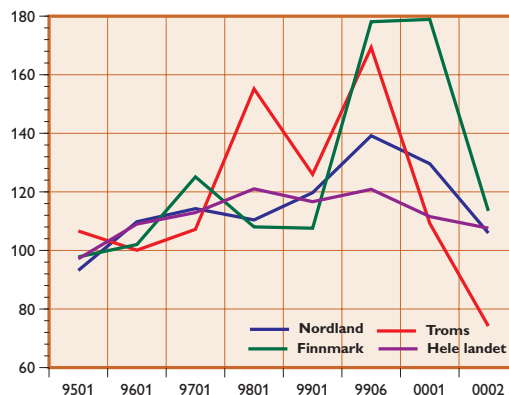
Beregninger med Regard-modellen tyder på at fallet i Nord-Norge var klart mindre enn snittet, 14 prosent. Nedgangen var, ifølge sesongjusterte tall, spesielt kraftig rundt årsskiftet 1998/1999. Etter flere år med høye investeringer ble en del større prosjekter ferdigstilt i fjor. Dette kan forklare noe av nedgangen. Nedgangen ser ut til å ha stoppet opp i annet halvår i fjor, først og fremst på grunn av økte investeringer i maskiner og transportmidler. I 1. kvartal inneværende år falt investeringene igjen, for så å ta seg markert opp i 2. kvartal. Opplysninger basert på registreringer for merverdiavgiften indikerer at industriinvesteringene i Nord-Norge svingte kraftig gjennom 1999, men det er vanskelig å se noen klar trend gjennom foregående og inn i inneværende år. Nasjonalregnskapstallene for fjoråret viser at oljeraffinering og bygging av skip og plattformer opplevde det største fallet i investeringene, med henholdsvis 59 og 46 prosent nedgang. Bergverksdrift er unntaket med en vekst i investeringene på 8,5 prosent.

Bruttoinvesteringene i fast realkapital i industrien er anslått å øke med 4,1 prosent på landsbasis i inneværende år, flate ut neste år og deretter vokse med knapt 2 prosent i 2002. I Nord-Norge er anslagene henholdsvis 7 prosent, knapt 1 prosent og 3 prosent. I 2000 og 2002 trekkes veksten klart opp av investeringsøkninger i produksjonen av vareinnsats og investeringsvarer, mens disse investeringene tvert imot trekker samlede investeringer ned i 2001. Også konsumvareindustrien bidrar positivt til investeringene i 2000, men negativt i 2002. I Nordland bidrar også metallindustrien kraftig i positiv retning alle tre årene.

Industriinvesteringer
2000

Investeringer basert på registreringer for merverdiavgiften. Industri.
Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

BYGGE- OG ANLEGG SVIRKSOMHETEN

Ny vekst i byggingen av boliger og yrkesbygg drar i retning av at aktiviteten i bygge- og anleggsvirksomheten er i ferd med å ta seg noe opp igjen etter svak nedgang i 1999. Nedgangen i anleggssektoren ser imidlertid ut til å fortsette. Sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomheten kan fortsatt gå ned.

SVAK OPPGANG I BRUTTOPRODUKTET

Produksjonen i bygge- og anleggssektoren gikk ifølge Kvartalsvis Nasjonalregnskap (KNR) svakt ned i 1999 etter å ha økt hvert eneste år siden 1993. Bygge- og anleggsinvesteringene viser imidlertid ny økning både første og andre kvartal i år i forhold til samme periode i fjor. Det er først og fremst boliginvesteringene som trekker opp med en betydelig vekst, mens bygge- og anleggsinvesteringer i offentlig forvaltning viser en nedgang i forhold til i fjor. Verdien av omsetningen i bygge og anleggssektoren økte i årets to første måneder med 3,8 prosent på landsbasis i forhold til de samme måneder i fjor. Alle de tre nordligste fylkene hadde en vekst over landsgjennomsnittet. Troms hadde størst vekst med 10,9 prosent. Finnmark hadde en vekst på 6,0 prosent og Nordland en vekst på 5,0 prosent.

Ordrestatistikken indikerer fortsatt økning i boligbyggingen resten av året. Den sterke veksten i prisen på bruktboliger har gjort det gunstig å bygge nye boliger. Ujusterte tall viser at ordretilgangen for nybygging av boliger økte med 20 prosent i første kvartal i år fra kvartalet før, og ved utgangen av kvartalet var tilgangen 46 prosent høyere enn ett år tidligere. Beholdningen av boligprosjekter var i første kvartal 40 prosent høyere enn samme kvartal i fjor. Virksomheten i yrkesbyggsektoren har vært høy gjennom hele 1998 og 1999, og ordrestatistikken for første kvartal viser ingen tegn til at aktiviteten skal synke. Tilgangen på rehabiliteringsprosjekter for yrkesbygg har ligget omtrent på samme høye nivå siden 1997 og er fortsatt stabil, mens rehabiliteringsprosjekter for boliger har hatt en liten nedgang. På landsbasis lå i første kvartal den samlede ordreserven for bolig- og yrkesbygg 14 prosent over nivået for samme kvartal i fjor. Nordland, Troms og Finnmark hadde første kvartal i år en ordreserve for bolig- og yrkesbygg som lå 7 prosent over nivået for samme kvartal i fjor. I forhold til 1999 har de tre fylkene hatt en vekst i ordreservene for bygg på linje med landsgjennomsnittet.

For anleggssektoren har tilgangen på nye anlegg vært lav i det siste, og dette ser ut til å fortsette. Verdien av entreprenørenes reserver av anleggsprosjekter er halvert de siste to årene og tar man hensyn til prisstigningen blir nedgangen i volum enda større.

Bruttoproduktet for bygge- og anleggssektoren forventes ikke å endre seg særlig fra i fjor til i år. For 2001 og 2002 forventes en vekst noe under 2 prosent.

NEDGANG I SYSSELSETTINGEN

Kvartalsvis Nasjonalregnskap (KNR) viser at antall lønnsstakere og selvstendige innen bygge- og anleggssektoren økte hvert eneste år fra 1995 til 1998, for så å gå noe ned gjennom første del av 1999. Etter oppgang i siste kvartal i 1999 har sysselsettingen, justert for normale sesongvariasjoner, holdt seg noenlunde uendret i årets to første kvartaler. Regnet som årsgjennomsnitt ventes i år en nedgang på 2,5 prosent sammenlignet med fjoråret. I de to neste årene kan nedgangen bli om lag som i år.

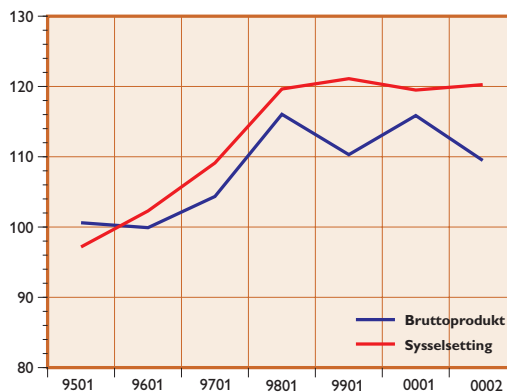
Endring i bruttoprodukt og sysselsetting for hele landet i prosent fra året før. Bygge- og anleggsvirksomhet.

	Bruttoprodukt	Sysselsetting
1999	-2,2	-0,1
2000	0,4	-2,5
2001	1,7	-2,8
2002	1,8	-2,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt og sysselsetting i bygge- og anleggsvirksomhet.

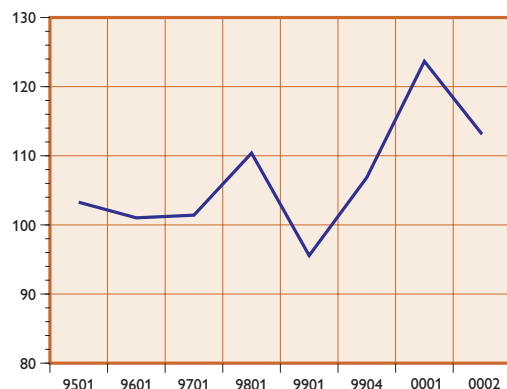
Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoinvesteringer i boliger.

Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Aktivitet bygge- og anleggsvirksomhet 2000

Boligbygging 2000

Anleggsvirksomhet 2000

Sysselsetting

Rikelig med nedbør har ført til rekordhøy produksjon av elektrisk kraft i Nord-Norge i 2000. Til tross for et høyt forbruk av elektrisk kraft hittil i år, ligger det an til å bli det største eksportoverskuddet av elektrisk kraft på ti år.

■ REKORDHØY PRODUKSJON AV ELEKTRISK KRAFT I 2000

Det har vært rekordhøy produksjon av elektrisk kraft hittil i år, ifølge foreløpige tall fra elektrisitetsstatistikken. Det ble på landsbasis produsert 94,6 TWh i årets åtte første måneder, noe som gir en økning på nesten 19 prosent i forhold til samme periode i fjor. For landets tre nordligste fylker var økningen i elektrisitetsproduksjonen på 33 prosent i Nordland, 38 prosent i Troms og 23 prosent i Finnmark. Både i år og i fjor skyldes den høye produksjonen rikelig med nedbør og til dels store snøreserver i fjellet. Om produksjonen av vannkraft fortsatt vil holde seg høy, er avhengig av tilsiget til vannmagasinene resten av året. I uke 42, tredje uke i oktober, var vannmagasinenes fyllingsgrad i Møre og Romsdal, Trøndelagsfylkene og Nord-Norge 92,7 prosent av total vannmagasinkapasitet. Dette er 4,5 prosentpoeng høyere enn samme uke året før. For landet samlet forventes det i år en betydelig økning i elektrisitetsproduksjonen i forhold til fjoråret. Det ligger så langt i år an til å bli det største eksportoverskuddet på ti år. Eksportoverskuddet i årets åtte første måneder var 12,7 TWh mot 11,1 TWh i samme periode i 1990 som var forrige rekordår. For 2001 forventes det ved normale nedbørsforhold en nedgang i produksjonen av elektrisk kraft i forhold til 2000.

Nettoforbruket innenlands av elektrisitet utgjorde første halvår i år 59 TWh, en økning på 1,4 TWh i forhold til første halvår i fjor. Til sammenligning økte forbruket i perioden 1990 til 1997 med rundt 1 TWh i gjennomsnitt per år. Det meste av veksten kan tilskrives økning i fastkraftforbruket i kraftintensiv industri, samt økning i forbruk av uprioritert kraft. Metallindustrien står for den største andelen av forbruket i kraftkrevende industri, og forbruksøkningen kan trolig sees i sammenheng med produksjonsvekst i sektoren. Forbruk av uprioritert kraft økte første halvår i år for alle forbruksgrupper, kraftintensiv industri, treforedling og andre. Alminnelig

forbruk, som er netto innenlands forbruk ekskl. forbruk i kraftintensiv industri og forbruk av uprioritert kraft, hadde en svak nedgang fra 1998 til 1999, samt første halvår i år sammenlignet med første halvår i fjor. Nedgangen i 1999 kan sees i sammenheng med at året var varmere enn 1998, slik at kraftbehovet til oppvarmingsformål dermed kan ha vært mindre. Vintermånedene i begynnelsen av 2000 var også varmere enn normalen. Gjennomsnittlig strømpris gikk ned for de fleste kundegrupper både i første, andre og tredje kvartal i år sammenlignet med de samme perioder året før. Spesielt kontrakter tilknyttet elspotprisene er gunstige i år med høy fyllingsgrad og godt tilsig i vannmagasinene. Tredje kvartal betalte tjenesteytende næringer i gjennomsnitt for alle typer kontrakter 12,0 øre/kWh ekskl. avgifter, som er en reduksjon på 8,7 prosent fra samme kvartal året før. Husholdningene betalte ekskl. avgifter gjennomsnittlig 10,6 øre/kWh som er 3,8 prosent lavere enn tredje kvartal 1999. Kraftintensiv industri og treforedling hadde en gjennomsnittspris på 14,2 øre/kWh. For disse to gruppene bidrar eldre fastpriskontrakter som ble inngått før kraftprisen falt de siste par årene, til å holde kraftprisen oppe.

Mens nettoforbruket av elektrisitet økte med 12,8 TWh fra 1990 til 1999, økte i samme periode produksjonskapasiteten for vannkraft med 5,4 TWh gjennom opprustning av eksisterende kraftverk og utbygging av nye. Ved utgangen av 1999 var den samlede produksjonskapasiteten det er gitt konsesjon til, men som ikke var utbygd, 1,4 TWh. Av dette berører 1,1 TWh økning av produksjonskapasitet i Nordland. Når det gjelder gasskraft er det fortsatt stor usikkerhet knyttet til eventuell utbygging av gasskraftverkene Kolsnes i Hordaland og Kårstø i Rogaland. For innværende år og neste år forventes det ingen vesentlig endring i bruttoinvesteringene for landet under ett i forhold til fjoråret, mens det kan bli en nedgang i 2002.

Endring i bruttoinvesteringer i kraftforsyning for hele landet i prosent fra året før.

	Kraftforsyning
1999	0,6
2000	-1,8
2001	2,2
2002	-9,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Kraftproduksjon

Myndighetenes satsning på å øke omfanget av de kommunale velferdstjenestene bidrar til vekst i aktivitetsnivå og sysselsetting i offentlig forvaltning de neste årene.

■ LAVERE VEKST I BRUTTOPRODUKTET

Bruttoproduktet i offentlig forvaltning har de siste årene hatt en vekst på om lag 2,5 prosent årlig. Det er ventet en veksttakt de neste årene ned mot i overkant av 2 prosent per år. Også Nord-Norge vil følge med ned mot dette nivået. For inneværende år er prognosen oppjustert i forhold til forrige rapport. Oppjusteringen skyldes blant annet ekstrautgifter knyttet til lengre ferie neste år, høyere lærerlønninger og større skatteinntekter. Ekstrautgiftene er foreslått kompensert over statsbudsjettet.

Sysselsettingen i offentlig forvaltning landet sett under ett, er anslått å øke i samme takt i inneværende år som den gjorde i 1999, dvs. med en veksttakt på 2 prosent. De neste to årene kan veksten i sysselsettingen målt i antall personer øke noe. Bak disse tilsynelatende motstridende anslagene om lavere vekst i bruttoproduktet og høyere sysselsettingsvekst, ligger en antagelse om at veksten i utførte timeverk vil ligge på om lag 1,5 prosent i gjennomsnitt de neste årene. På grunn av to dager lengre ferie både til neste år og året etter, vil ikke utførte timeverk vokse i samme tempo som antall sysselsatte personer. Dette reflekteres i produksjonsveksten, som i offentlig forvaltning i stor grad følger utviklingen i timeverkene. Legges en produktivitsvekst på 0,5 prosent årlig sammen med veksten i antall timeverk kommer vi frem til veksten i bruttoproduktet på om lag 2 prosent i året.

Det er ventet at sysselsettingen i offentlig forvaltning i Nord-Norge vil følge samme utvikling som i landet for øvrig de neste årene, men på grunn av kommunesektorens betydning for landsdelen, kan veksten i sysselsatte personer ligge svakt i overkant av landsgjennomsnittet for offentlig forvaltning.

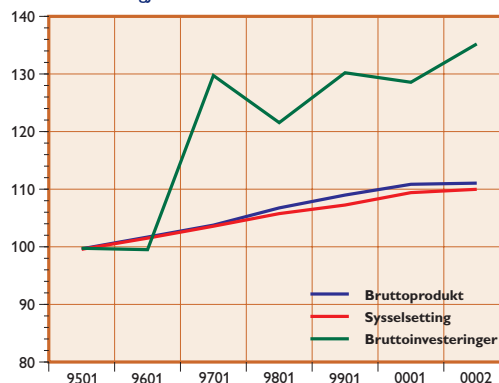
Endring i bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i fast kapital for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Offentlig forvaltning (inkl. forsvaret, men uten antall vernepliktige i sysselsettingstallene).

	Bruttoprodukt				Sysselsetting				Bruttoinvest.	
	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-Norge	Landet
1999	2,6	2,6	2,5	2,4	2,1	1,9	2,0	2,0	1,3	1,3
2000	2,0	1,9	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	1,7	1,7
2001	2,0	2,0	2,0	2,1	2,4	2,5	2,3	2,2	-3,6	-3,9
2002	2,1	2,1	2,1	2,1	2,8	2,9	2,8	2,7	0,6	0,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i offentlig forvaltning (inkl. forsvaret).

Sesongjusterte volumindekser. 1995=100.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ INVESTERINGENE NED FRA 2000 TIL 2001

Veksten i offentlig forvaltnings bruttoinvesteringer i fast kapital ser ut til å være på vei nedover etter noen år på et historisk høyt nivå, hovedsakelig som følge av at nytt Rikshospital, Gardermoutbyggingen og seksårsreformen nå er overstått. Tidligere prognoser gikk ut på en svak nedgang i investeringene i inneværende år, men takket være forholdsvis sterk investeringsvekst i kommunale helsetjenester, og i forsvaret, ser det nå ut til at investeringene offentlig sektor samlet sett vil øke også i år. Prognosene for i år og 2001 tilsier en veksttakt på henholdsvis 1,7 og -3,9 prosent på landsbasis. Den ventede nedgangen i investeringene i 2001 fordeler seg på alle sektorer innen offentlig forvaltning. Sterkest nedgang finner vi i forsvaret og statlige undervisnings- og helsetjenester. Investeringene i kommunesektoren faller noe mindre enn de statlige. I 2002 er det ventet en svak økning igjen på 0,5 prosent. Prognosene for Nord-Norge er på linje med de for landet sett under ett.

Foreløpige tall fra nasjonalregnskapet antyder en økning i bruttoinvesteringene i fast kapital målt i faste priser både i statsforvaltningen og i kommuneforvaltningen fra 1.halvår 1999 til 1.halvår 2000. Innen statsforvaltningen er det investeringer i forsvaret som trekker opp, mens investeringsnivået innen sivil forvaltning nærmest er uendret fra 1.halvår i fjor.

Vekst offentlig forvaltning

Investeringer 2001

PRIVAT TJENESTEYTING

Produksjon og sysselsetting i privat tjenesteyting har vist en positiv utvikling i år. Lavere vekst i det private konsumet, som følge av høyere realrente, vil legge en demper på veksten i sektoren de neste årene.

■ STERKERE VEKST I BRUTTO-PRODUKTET SÅ LANGT I ÅR

Foreløpige tall for 1. halvår 2000 viser en klar oppgang i produksjonen i privat tjenesteyting når landet ses under ett. Utviklingen i denne sektoren har bidratt positivt til den økte veksten i fastlandsøkonomien. Den sterkeste veksten har funnet sted innen post og telekommunikasjon og i finansiell tjenesteyting, inkludert forsikring. Den eneste sektoren med fall i produksjonen så langt i år er hotell- og restaurantvirksomheten.

Anslag for utviklingen fremover indikerer at veksten innen sektoren dempes noe de neste to årene. På grunn av stabil inntektsvekst, men høyere realrenter og lavere vekst i husholdningenes formuer (stort sett pga. lavere vekst i boligprisene), kan veksten i husholdningenes konsum bli mer moderat framover. Dette slår raskt over i lavere vekst i den private tjenesteytingen. Et annet moment som bidrar til å dempe veksten, er det stramme arbeidsmarkedet kombinert med lengre ferie, en kombinasjon som særlig rammer arbeidsintensive næringer som tjenesteproduksjon.

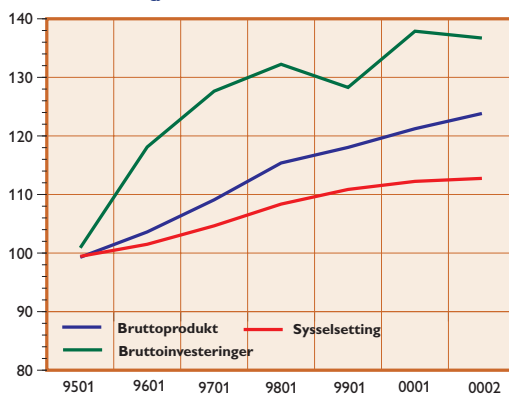
Korttidsindikatorerne sett under ett indikerer at utviklingen i de tre nordligste fylkene hittil i år har vært om lag som for landsgjennomsnittet. Regionen skiller seg imidlertid positivt ut ved at antallet konkurser er redusert i alle fylkene i 1. halvår 2000 sammenliknet med samme periode året før. På landsbasis var det en klar økning i antallet konkurser i denne perioden. Målt i forhold til antall innbyggere er antall konkurser per kvartal nå på nivå med landet for øvrig. På den negative siden er det serveringsvirksomheten som skiller seg ut. Omsetningen i denne bransjen utviklet seg svakere i Nord-Norge enn i resten av landet i årets to første terminer. Også innbetalt og fordelt skatt har til nå i 2000 vist en svakere vekst i Nord-Norge. Tallet på førstegangsregistrerte nye personbiler har falt svakt i Troms og Finnmark, men har steget svakt i Nordland. Nivået på førstegangsregistreringer ligger imidlertid fortsatt noe under landsgjennomsnittet. Omsetningen i detaljhandelen har utviklet seg på linje med eller litt svakere enn for resten av landet. Det samme gjelder hotellovernattingene hvor Finnmark skiller seg ut med en svakere utvikling. Når det gjelder bruttoproduktet framover, indikerer prognosene en utvikling i de tre fylkene på linje med resten av landet.

Vekst privat tjenesteyting 2000

Bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i privat tjenesteyting (ekskl. boliger).

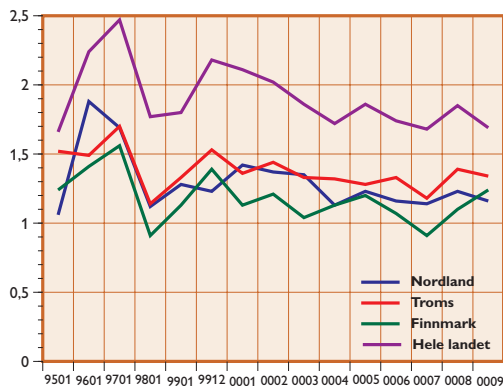
Sesongjusterte volumindeks. 1995=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Førstegangsregistrerte nye personbiler pr. 1000 innbyggere

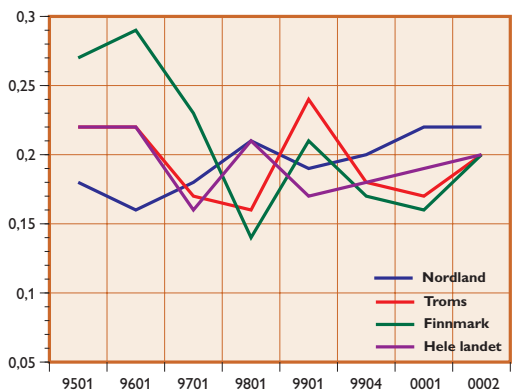
Sesongjusterte månedstall. 1995 1 til 2000 9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Antall konkurser per 1000 innbygger.

Sesongjusterte volumindeks. 1995=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

PRIVAT TJENESTEYTING

INVESTERINGENE ØKER IGJEN

Etter at det i 1999 var et fall i brutto-investeringene i privat tjenesteyting (boligtjenester unntatt) på 0,8 prosent, er det ventet en økning i år på 2,4 prosent på landsbasis. I første halvår har det vært en forholdsvis sterk vekst i investeringene i hotell- og restaurantbransjen på landsbasis, men vi har ingen indikatorer som viser utviklingen i Nord-Norge isolert sett. Det er ventet at veksten i bruttoinvesteringene i privat tjenesteyting samlet blir noe lavere neste år før de tar seg opp igjen i 2002. Utviklingen i Nord-Norge er forventet å bli om lag på linje med eller litt svakere enn landsgjennomsnittet.

 Investeringer
2000

FORTSATT STRAMT ARBEIDSMARKED GIR SVAKERE SYSSELSETTINGSVEKST

Fra 1. halvår i 1999 til 1. halvår i år har sysselsettingen innen privat tjenesteyting på landsbasis vokst med om lag 1,5 prosent både når det gjelder antall ansatte og utførte timeverk. Den sterkeste veksten har funnet sted innen forretningsmessig tjenesteyting, mens varehandelen, som er den klart største sektoren når det gjelder sysselsetting, bare har hatt en helt marginal økning. Sysselsettingen innen privat tjenesteyting er forventet å vokse svakere de neste årene. Svakere produksjonsvekst og utsikter til et fortsatt stramt arbeidsmarked er hovedgrunner til dette. Likevel vil sysselsettingen innen privat tjenesteyting vokse betraktelig raskere enn den samlede sysselsettingen som både i innværende og de to neste år er forventet å vokse med om lag 0,7 prosent per år. For Nord-Norge sin del vil utviklingen være en tanke svakere enn i resten av landet.

 Svakere vekst i
sysselsettingen

Endring i bruttoprodukt, sysselsetting og bruttoinvestering i fast kapital for Nord-Norge og hele landet i prosent fra året før. Privat tjenesteyting.

	Bruttoprodukt				Sysselsetting				Bruttoinvest.	
	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-land	Troms	Finnmark	Landet	Nord-land	Landet
1999	2,1	2,0	1,5	1,9	1,4	1,4	1,4	1,4	-0,8	-0,8
2000	3,0	3,0	2,9	3,0	1,7	1,8	1,6	1,9	2,4	2,4
2001	1,9	1,9	1,8	1,9	1,3	1,3	1,2	1,4	0,9	1,2
2002	1,9	1,9	1,9	1,9	1,1	1,1	1,0	1,3	2,3	2,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Endring i korttidsindikatorer for Nord-Norge og hele landet i prosent fra samme periode året før. Privat tjenesteyting.

	Nordland	Troms	Finnmark	Hele Landet
Omsetningsstatistikk for detaljhandel (1. termin 2000)	6,9	4,6	5,4	6,8
Omsetningsstatistikk, serveringsvirksomhet (1.-2. termin 2000)	-0,5	-8,7	0,3	1,8
Førstegangsregistrerte nye personbiler (Jan.-sep. 2000)	1,1	-1,4	-0,4	-0,9
Hotellstatistikk, antall overnattinger (Jan.-aug. 2000)	-1,9	-0,8	-3,1	-1,9
Skatteregnskapsstatistikk Innbetaling og fordelt skatt. (Jan.-sep. 2000)	2,5	2,8	3,9	5,2
Åpnede konkurser	-5,9	-17,6	-9,1	12,0

■ FORTSATT VEKST I FOLKETALLET

Nord-Norge har gjennom de siste årene opplevd en betydelig nedgang i folketallet. Den viktigste årsaken til denne utviklingen har vært å finne i de innenlandske flyttebevegelsene. Landsdelen har imidlertid hele tiden hatt et fødselsoverskudd (antall fødte minus antall døde) samtidig som innvandringen fra utlandet har vært større enn utvandringen. Det ble i flere av de tidligere konjunkturbarometrene varslet en avtagende nedgang i folketallet i regionen mot slutten av 1990-tallet med mulig vekst ved inngangen til nytt årtusen. Endelige tall fra Statistisk sentralbyrå viste en økning i folketallet i Nord-Norge som helhet på om lag 1 500 personer i 1999, mot en nedgang på 1 600 personer året før. Foreløpige tall for første halvdel av 2000 viser en fortsatt vekst i folketallet i Nord-Norge på nesten 1 000 personer, som er omtrent på linje med veksten for tilsvarende periode året før. Den klart sterkeste befolkningsveksten hittil i år er kommet i Troms, som med en vekst i folketallet i første halvår på over 600 personer kom opp i en befolkning per 1. juli på om lag 151 800 personer. Både Nordland og Finnmark kan ifølge foreløpige tall vise til en befolkningsøkning på mellom 150-200 personer i første halvår, slik at befolkningen ved inngangen til juli kom opp i nesten 239 300 i Nordland og om lag 74 200 i Finnmark. I Nordland hadde 18 av de 45 kommunene vekst i folketallet i første halvdel av inneværende år, med sterkeste vekst i Bodø, Sortland, Vågan og Brønnøy. I Troms var veksten i folketallet i Tromsø større enn i hele fylket til sammen. Av de øvrige 24 kommunene hadde likevel 7 kommuner vekst i folketallet, med klart sterkeste vekst i Lenvik. I Finnmark hadde 11 av 19 kommuner vekst i folketallet i første halvdel av 2000, med sterkeste vekst i Alta og Hammerfest.

Folketall

■ INNVANDRING FRA UTLANDET GIR BALANSE I TOTAL NETTO FLYTTING

Nord-Norge har gjennom flere år opplevd en sterk netto utflytting til andre regioner i Norge samtidig som en positiv flyttebalanse med utlandet har kompensert for en liten del av det innenlandske flyttetapet.

Endelige tall fra Statistisk sentralbyrås regionalstatistikk viste at nettoutflyttingen fra Nord-Norge til andre regioner i Norge kom opp i litt over 3 000 personer i 1999, noe som var om lag 1 800 personer færre enn i året før. Nesten hele den innenlandske utflytting ble kompensert gjennom positiv flyttebalanse med utlandet, slik at samlet nettoutflytting for

Netto utflytting

landsdelen kom omtrent i balanse. Dette var en klar bedring fra året før da det totale nettoutflyttetapet endte på om lag 3 200 personer.

Foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk indikerer en innenlandsk nettoutflytting fra landsdelen i første halvdel av 2000 på om lag 1 300 personer. Dette er en økning fra om lag 900 personer i tilsvarende periode i året som gikk. Det innenlandske nettoutflyttetapet fordeler seg på om lag 800 personer i Nordland og snaut 500 personer i Finnmark, mens Troms har hatt nær balanse i de innenlandske flyttingene i første halvdel av 2000. Ifølge foreløpige tall kompenserer nettoinnvandringen fra utlandet mer enn nettotapet gjennom de innenlandske flyttinger, slik at landsdelen som helhet viser en positiv samlet netto innflytting på om lag 200 personer. Alle tre fylker har en klar positiv flyttebalanse med utlandet, med om lag 800 personer i Nordland, 300 personer i Troms og litt over 400 personer i Finnmark. Av kommunene indikerer de foreløpige tallene en positiv netto innflytting til Bodø og Vågan i Nordland, til Tromsø og Lenvik i Troms, og til Vardø og Lebesby i Finnmark.

Som omtalt i de siste konjunkturbarometrene, ble det forventet en bedring i regionens flyttebalanse mot tusenårsskiftet etter flere års virkning av etterslep og opphopning i utflyttingene. En noe svakere økonomisk utvikling nasjonalt, som også delvis har berørt sentrale arbeidsmarkeder på Østlandet, har bidratt til en ytterligere neddemping av de innenlandske nettoutflyttingstallene fra regionen. I tillegg har en periode med betydelig utflytting bidratt til å øke regionens tilbakeflyttingspotensiale. Tiltagende priser og tendenser til volumproblemer på boligmarkedet i flere sentrale regioner lenger sør i landet bidrar også til lavere innenlandsk nettoutflytting fra Nord-Norge. På den annen side bidrar en relativt moderat sysselsettingsutvikling i regionen til å dempe den innenlandske innflyttingen. Innvandringen fra utlandet har meget stor betydning for flyttebalansen i regionen.

Årlig endring i befolkningen pr. 1.1 etter alder og bostedfylke. Antall personer.

Fylke	Nordland			Troms			Finnmark			Nord-Norge		
	2000(1)	2001	2002	2000(1)	2001	2002	2000(1)	2001	2002	2000(1)	2001	2002
0-15	523	500	380	516	300	230	90	60	40	1129	860	650
16-24	-431	-310	-200	-287	-360	-160	-239	-170	-30	-957	-840	-390
25-44	-538	-370	-300	-22	50	-280	-160	-190	-240	-720	-510	-820
45-74	880	760	810	709	830	680	285	200	150	1874	1790	1640
75-	128	250	290	44	230	280	22	110	100	194	590	670
Totalt	562	830	980	960	1050	750	-2	10	20	1520	1890	1750

(1) Endelige tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ MOT EN SVAKERE NEDGANG AV YNGRE PERSONER I YRKESAKTIV ALDER

Nord-Norge har hatt en betydelig nedgang av yngre personer i yrkesaktiv alder. Nedgangen av personer i aldersgruppen 16-24 år har vært relativt stabil de siste årene og har gjort seg gjeldende i samtlige fylker i landsdelen. Dette er imidlertid ikke noe særtilfelle for Nord-Norge, men gjenspeiler en generell befolkningsutvikling for denne aldersgruppen i landet som helhet. I Nord-Norge har i tillegg netto utflytting av barn og ungdom det siste tiåret bidratt til å redusere rekrutteringen av personer i yrkesaktiv alder. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser en nedgang på nesten 1 000 personer i denne aldersgruppen for landsdelen samlet i 1999. Anslåtte tall indikerer en fortsatt klar nedgang av personer i denne aldersgruppen i inneværende år, om enn noe lavere enn i året før. Det er imidlertid grunn til å tro at nedgangen i folketallet i denne aldersgruppen stadig blir svakere.

Folketall 16-24 år

■ FRA NEDGANG TIL SVAK VEKST I ANTALL PERSONER I YRKESAKTIV ALDER TOTALT

Ifølge endelige tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk viste både Nordland og Finnmark en nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder, dvs. personer i alderen 16-74 år, i 1999, mens Troms hadde klar vekst i denne aldersgruppen. Anslåtte tall for inneværende år og neste år indikerer en vekst i personer i yrkesaktiv alder i Nordland og Troms, mens Finnmark fortsatt ventes å få nedgang. Dette må settes i forbindelse med en endring av flyttestrømmen fra en sterk netto utflytting på 1990-tallet til en nær samlet flyttebalanse det siste året.

Personer i yrkesaktiv alder 2000 og 2001

■ FORTSATT VEKST I FOLKETALLET BLANT DE YNGSTE OG DE ELDSTE

Endelige tall viser en vekst av personer i alderen 0-15 år på over 1 100 personer i 1999. Anslag for inneværende år og neste år indikerer en fortsatt vekst av personer i denne aldersgruppen, om enn litt svakere enn i året som gikk. Som i andre deler av landet har økningen av antall barn sammenheng med en økning i fødselstallene gjennom siste halvdel av 1980-årene og 1990-tallet. I Nord-Norge har imidlertid den sterke nettoutflyttingen gjennom flere år ført til nedgang. En nær samlet flyttebalanse for landsdelen vil klart påvirke antall yngre i befolkningen. En viss økning av antall eldre er gjennomgående i alle tre fylkene. Anslåtte tall for inneværende år og neste år indikerer en litt sterkere vekst i antall eldre enn i året som gikk.

Barn og eldre

■ FØDSELSEOVERSKUDET FORTSATT AV STOR BETYDNING FOR BEFOLKNINGSUTVIKLINGEN

Den sterke netto utflyttingen fra Nord-Norge på 1990-tallet ble til en viss grad kompensert av den naturlige tilveksten i befolkningen. Dette har spesielt vært tilfelle i Finnmark, som ifølge foreløpige tall for første halvdel av 2000 fortsatt er det fylket nest etter Rogaland og Akershus som viser størst prosentvis fødselsoverskudd. Fødselsoverskuddet i Troms ligger også klart over landsgjennomsnittet, mens Nordland har en klart lavere prosentvis naturlig tilvekst i befolkningen. Det betydelige fødselsoverskuddet i de to nordligste fylkene har bl.a. sammenheng med en lav andel eldre i befolkningen. Foreløpige tall for første halvdel av 2000 viser et samlet fødselsoverskudd for landsdelen som helhet på litt over 700 personer, som er litt lavere enn i samme periode året før. Sammen med nær flyttebalanse utgjør fødselsoverskuddet hoveddelen av veksten i befolkningen.

■ STABIL VEKST I ARBEIDSSTYRKEN

Antall personer i arbeidsstyrken, det vil si summen av antall sysselsatte og antall arbeidsledige, har de siste årene økt for landsdelen som helhet til tross for en betydelig nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder. Ifølge beregnede tall var det gjennomsnittlige nivået på arbeidsstyrken i 1999 på om lag 239 000 personer for landsdelen som helhet. Anslagene for inneværende år og de to neste årene indikerer en nær stabil vekst i arbeidsstyrken.

Arbeidsstyrken

Årlig endring i arbeidsstyrke, sysselsetting og arbeidsledighet etter bostedsfylke. Antall personer.

Fylke	Arbeidsstyrke			Sysselsetting			Arbeidsledighet		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Nordland	1200	1100	1300	900	1100	1300	300	0	0
Troms	800	600	800	800	900	1000	0	-300	-200
Finnmark	200	100	100	200	300	400	0	-200	-300
Nord-Norge	2200	1800	2200	1900	2300	2700	300	-500	-500

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Empiriske undersøkelser viser at en økning i sysselsettingen bidrar til å stimulere yrkesdeltakelsen. På tilsvarende måte vil en svakere sysselsettingsutvikling få en motsatt virkning ved at yrkesdeltakelsen har en tendens til å avta. En anslått vekst i arbeidsstyrken i inneværende år og de neste to årene har først og fremst sammenheng med en forventet fortsatt vekst i sysselsettingen. Dette ventes å gjøre seg gjeldende i alle fylker i Nord-Norge. Dessuten ventes en vridning i befolkningens utdanningsnivå fra lavere mot høyere utdanning,

Sysselsettingen

befolkningens alderssammensetning og en økning av personer i yrkesaktiv alder også å bidra til vekst i arbeidsstyrken, og da spesielt i Nordland og Troms.

■ EN NOE BEDRE SYSSELSETTINGSVEKST

En klart svakere vekst i sysselsettingen i Norge i 1999 sammenliknet med årene før gjorde seg også gjeldende for Nord-Norge. Ifølge beregnede tall kom sysselsettingen i regionen opp i om lag 231 000 personer. Veksten i sysselsettingen var imidlertid noe sterkere i Troms enn i Nordland og Finnmark i året som gikk. Statistisk sentralbyrås nasjonale anslag indikerer at sysselsettingsveksten vil holde seg tilnærmet uendret i år og til neste år på omtrent 0,7 prosent. Ettersom Nord-Norge ikke i like stor grad som andre regioner er rammet av nedgangen i industrien, kan veksten i sysselsettingen i inneværende år og til neste år bli noe sterkere enn året før og noe mer positiv enn for landsgjennomsnittet.

Primærnæringene i Nord-Norge hadde en nedgang i sysselsettingen i 1999 som lå litt i overkant av landsgjennomsnittet. Dette hadde blant annet sammenheng med et relativt større innslag av fiske og fangst, som hadde noe større nedgang i sysselsettingen enn jordbruket. På grunn av en negativ utvikling i sysselsettingen i fiske kan nedgangen bli noe over landsgjennomsnittet også i år. Slår anslagene om noe bedre utvikling i fiske, fangst og fiskeoppdrett til, kan perspektivene for neste år og 2002 gi noe mindre sysselsettingsnedgang i primærnæringene enn i landet for øvrig. Sysselsettingsnedgangen i industrien var noe sterkere enn landsgjennomsnittet i 1999 og hadde sammenheng med en negativ utvikling i næringsmiddelindustrien. En fortsatt svak utvikling i denne næringen tilsier at industri sysselsettingen synker i alle de tre nord-norske fylkene også i år og til neste år, om enn noe mindre enn i landet for øvrig. Forventet klar sysselsettingsnedgang i produksjon av verkstedprodukter, vareinnsats og investeringsvarer kan føre til at nedgangen blir noe sterkere i Nordland og Troms enn i Finnmark.

Som i landet for øvrig holdt sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomheten seg noenlunde uendret i 1999, mens anslagene for inneværende år og neste år antyder nedgang for en bransje som er svært konjunkturfølsom. I privat tjenesteyting økte sysselsettingen i 1999 omtrent som i landet for øvrig. Anslagene for inneværende år og de neste to årene indikerer en beskjeden sysselsettingsvekst i denne sektoren, omtrent som landsgjennomsnittet eller litt lavere. Nord-Norge opplevde en moderat vekst i sysselsettingen i offentlig forvaltning i 1999. Denne utviklingen ventes å vedvare også i år og til neste år, med en anslått vekst som ligger svakt over landsgjennoms-

snittet. Nye tall fra nasjonalbudsjettet indikerer imidlertid litt sterkere sysselsettingsvekst i offentlig forvaltning både i år og til neste år enn lagt til grunn i anslagene fra Statistisk sentralbyrå. Et relativt lite innslag av industri, sammen med offentlig sektors relativt sterke posisjon i Nord-Norge bidrar til at landsdelens totale sysselsettingsvekst kan bli noe sterkere enn i landet for øvrig både i inneværende år og de nærmeste to årene.

Sysselsetting etter sektor og arbeidsstedsfylke. Endring i prosent fra året før.

Fylke Sektor	Nordland			Troms			Finnmark			Nord-Norge		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Primærnæring	-2,8	-2,2	-1,6	-3,0	-2,0	-1,4	-3,0	-2,8	-1,9	-2,9	-2,3	-1,6
Industri	-2,8	-1,4	-1,6	-3,0	-1,2	-1,7	-2,1	-1,1	-2,0	-2,7	-1,3	-1,7
Bygg og anlegg	-2,5	-2,8	-2,2	-2,5	-2,8	-2,2	-2,5	-2,8	-2,2	-2,5	-2,8	-2,2
Privat tj.yting	1,7	1,3	1,1	1,8	1,3	1,1	1,6	1,2	1,0	1,7	1,3	1,1
Offentlig forvaltning	2,1	2,4	2,8	2,1	2,5	2,9	2,1	2,3	2,8	2,1	2,4	2,8
Andre sektorer	0,3	0,4	-0,9	0,3	0,4	-0,8	0,4	0,4	-1,0	0,3	0,4	-0,9
Totalt	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	0,8	0,9	1,0	0,9	1,0	1,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

■ SMÅ ENDRINGER I ARBEIDSLLEDIGHETEN

Nordland hadde en svak økning i arbeidsledigheten i 1999, mens det var små endringer i ledigheten i Troms og Finnmark. Til tross for noe lavere vekst i arbeidsledigheten enn i landet for øvrig, lå arbeidsledigheten i 1999 fortsatt over landsgjennomsnittet i alle fylkene. Finnmark var med et registrert antall helt arbeidsledige på 4,8 prosent av arbeidsstyrken fortsatt det fylket i landet med størst ledighet.

Anslag for inneværende år indikerer at sysselsettingsveksten kan bli noe svakere enn økningen i arbeidsstyrken i Nordland, slik at arbeidsledigheten kan gå litt opp. I de øvrige to fylkene viser anslagene små endringer i arbeidsledigheten også i inneværende år. Ifølge framskrivinger med Statistisk sentralbyrås regionale modell REGARD, forventes sysselsettingen i Nord-Norge å utvikle seg positivt til neste år og i 2002 og litt i overkant av arbeidsstyrken, slik at det kan ligge an til en liten nedgang i arbeidsledigheten, og da spesielt i Troms og Finnmark. Som i andre deler av landet foregår det også i Nord-Norge en økende segmentering i arbeidsmarkedet, som gir overskudd av arbeidskraft i enkelte sektorer, men underskudd i andre. Nord-Norge har samlet sett hatt noe mindre knapphet på arbeidskraft enn i landet for øvrig. En svakt økende vekst i sysselsettingen indikerer et noe strammere arbeidsmarked i landsdelen, men flytbevegelsene, økt antall personer i yrkesaktiv alder og den anslåtte veksten i arbeidsstyrken trekker i motsatt retning.

Vekst i sysselsettingen

Arbeidsledighet

■ NORDLAND

På grunn av nedgang i bruttoproduktet i fiske og fangst fikk Nordland en noe svakere utvikling i bruttoproduktet i primærnæringene enn landsgjennomsnittet i 1999. En fortsatt produksjonsnedgang i fiske og fangst i inneværende år tilsier ytterligere nedgang i primærnæringen i fylket. Med anslått vekst i oppdrettsnæringen og jordbruk og små endringer i fiske og fangst til neste år og 2002, kan det bli en svak oppgang i bruttoproduktet for primærnæringene. Industriens bruttoprodukt i Nordland ble redusert noe mindre enn bruttoproduktet på landsbasis i 1999. Dette hadde sammenheng med oppgang i metallindustrien. Anslagene for inneværende år og de neste to årene indikerer en mer positiv utvikling i fylket enn i landet for øvrig. Igjen er det produksjonen i metallindustrien som ventes å trekke i gunstig retning. Etter et sterkt fall i industriinvesteringene i fjor, ventes investeringene å gå litt opp i inneværende år for så å flate ut til neste år. Som i landet for øvrig var det en klar produksjonsnedgang i bygge- og anleggsvirksomheten i 1999. I inneværende år ventes små endringer i produksjonen i denne sektoren, mens bruttoproduktet i bygge- og anleggsvirksomheten kan ta seg noe opp igjen til neste år og i 2002. Det var en klar økning i bruttoproduktet i privat tjenesteyting i 1999, noe over landsgjennomsnittet. Produksjonsvekst i post og telekommunikasjon, finansiell tjenesteyting og varehandel bidrar til at produksjonen i privat tjenesteyting ventes å øke også i inneværende år. Utsiktene for neste år og 2002 indikerer en forholdsvis beskjeden produksjonsvekst som følge av moderat vekst i det private konsum og et fortsatt stramt arbeidsmarked kombinert med lengre ferie. Som i årene før ble utviklingen i bruttoproduktet i offentlig forvaltning klart positiv også i 1999. Veksten i bruttoproduktet for Nordland forventes å bli noe svakere i inneværende år og til neste år, men omtrent på linje med landet for øvrig eller noe svakere. Nye tall fra nasjonalbudsjettet indikerer imidlertid litt sterkere produksjonsvekst i offentlig forvaltning både i år og til neste år enn lagt til grunn i anslagene fra Statistisk sentralbyrå. Ifølge anslagene ventes en nedgang i investeringene i offentlig forvaltning til neste år, men noe mindre i kommunal enn i statlig sektor.

Den svake sysselsettingsveksten på landsbasis i 1999 sammenliknet med året før gjorde seg også gjeldende for Nordland, med en utvikling som lå omtrent på landsgjennomsnittet. Anslagene for Nordland for inneværende år indikerer en noe bedre utvikling i sysselsettingen enn i fjor, omtrent på linje med landsgjennomsnittet eller noe bedre. Svak produksjonsutvikling i industrien og lave

investeringer er noen av faktorene som trekker ned. På grunn av anslått nedgang i sysselsetting innen fiske og fangst, kan sysselsettingsutviklingen i primærnæringene bli noe svakere enn landsgjennomsnittet i inneværende år. Både industrien og bygge- og anleggsvirksomheten trekker også sysselsettingen i negativ retning i 2000. Sysselsettingsveksten i privat tjenesteyting ventes fortsatt å holde seg positiv, men litt svakere enn i landet for øvrig. I offentlig forvaltning kan sysselsettingen fortsatt øke noe omtrent som i resten av landet.

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk hadde Nordland en klar vekst i folketallet i 1999. Det var første gang på flere år at fylket opplevde vekst i folketallet. Foreløpige tall indikerer at veksten fortsetter i inneværende år. Den sterke nettoutflyttingen til andre regioner i Norge har gått en del ned, samtidig som en økende netto innvandring til Norge fra utlandet også har gjort seg gjeldende for Nordland. Dette førte til at fylket ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå viste nær balanse i den samlede nettoinnflyttingen i 1999. Foreløpige tall indikerer at fylket opplever en nær balanse i den samlede nettoflyttingen også i inneværende år. Tallet på personer i yrkesaktiv alder endret seg lite i 1999, etter en klar nedgang i årene før. Sammen med forventet vekst i sysselsettingen ventes økningen i arbeidsstyrken å bli noe sterkere i inneværende år enn i 1999, slik at fylket kan få en svak vekst i arbeidsledigheten i 2000.

Sysselsettingsveksten ventes å fortsette også til neste år og i 2002, med en vekst som ligger noe over landet for øvrig. En anslått bedre utvikling innen fiske, fangst og fiskeoppdrett, ventes å gi lavere sysselsettingsnedgang i primærnæringene enn landsgjennomsnittet. En moderat vekst i privat konsum kan fortsatt trekke sysselsettingen i positiv retning i privat tjenesteyting, mens en forventet økt produktivitet fortsatt kan bidra til nedgang i sysselsettingen i industrien, om enn noe svakere enn landsgjennomsnittet. Til tross for forventet vekst i investeringene i boligsektoren kan sysselsettingen i bygge- og anleggsektoren gå noe ned til neste år og i 2002. Som i landet for øvrig ventes sysselsettingsveksten i offentlig forvaltning å holde seg oppe, med noe sterkere vekst enn i inneværende år. Sammen med en svak sysselsettingsvekst i privat tjenesteyting kan dette være mer enn tilstrekkelig til å kompensere for den svake utviklingen i flere av de øvrige sektorene. Befolkningen totalt ventes å øke noe også til neste år. Det samme gjelder antall personer i yrkesaktiv alder. Med den anslåtte økningen i sysselsettingen, ventes arbeidsledigheten å endre seg lite de neste to årene.

Vekst i folketallet

Redusert netto utflytting

Vekst i arbeidsstyrken

Svak vekst i arbeidsledigheten 2000

Fortsatt moderat sysselsettingsvekst

Uendret arbeidsledighet 2001 og 2002

Nedgang i fisket i 2000

Vekst i fiskeoppdrett

Nedgang i industriproduksjon

Uendret aktivitet i bygge- og anleggsvirksomheten

Moderat vekst i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning

Svak vekst i sysselsettingen

TROMS

På grunn av produksjonsnedgang i fiske og fangst fikk Troms en klart svakere utvikling i bruttoproduktet i primærnæringene enn landsgjennomsnittet i 1999. Anslagene for inneværende år viser en ytterligere nedgang i næringen, mens det forventes en bedre utvikling til neste år og i 2002 på grunn av vekst i oppdrettsnæringen og noe gunstigere utvikling i fiske og fangst. Troms opplevde klar nedgang i industriproduksjonen i 1999, med en nedgang i bruttoproduktet som var sterkere enn landsgjennomsnittet. Dette hadde sammenheng med klar produksjonsnedgang i næringsmiddelindustrien. Produksjonen av næringsmidler og verkstedprodukter ventes å bidra til at nedgangen i industriproduksjonen fortsetter i inneværende år og til neste år, om enn noe lavere enn landsgjennomsnittet. Etter et sterkt fall i industriinvesteringene i fjor, ventes investeringene å gå litt opp i inneværende år for så å flate ut til neste år. Som i landet for øvrig var det en klar produksjonsnedgang i bygge- og anleggsvirksomheten i 1999. I inneværende år ventes små endringer i produksjonen i denne sektoren, mens bruttoproduktet i bygge- og anleggsvirksomheten kan ta seg noe opp igjen til neste år og i 2002. Det var en klar økning i bruttoproduktet i privat tjenesteyting i 1999, noe over landsgjennomsnittet. Produksjonsvekst i post og telekommunikasjon, finansiell tjenesteyting og varehandel bidrar til at produksjonen i privat tjenesteyting ventes å øke også i inneværende år. Utsiktene for neste år og 2002 indikerer en forholdsvis beskjeden produksjonsvekst som følge av moderat vekst i det private konsum og et fortsatt stramt arbeidsmarked kombinert med lengre ferie. Som i året før ble utviklingen i bruttoproduktet i offentlig forvaltning klart positiv i 1999. Veksten i offentlig sektor forventes å holde seg oppe også i inneværende år og til neste år, om enn noe under landsgjennomsnittet. Nye tall fra nasjonalbudsjettet indikerer imidlertid litt sterkere produksjonsvekst i offentlig forvaltning både i år og til neste år enn lagt til grunn i anslagene fra Statistisk sentralbyrå. Ifølge anslagene ventes en nedgang i investeringene i offentlig forvaltning til neste år, men noe mindre i kommunal enn i statlig sektor.

Den svake sysselsettingsveksten i Norge i 1999 sammenliknet med året før gjorde seg også delvis gjeldende for Troms, med en vekstprosent som lå noe over landsgjennomsnittet. Anslagene for inneværende år indikerer at sysselsettingen i fylket kan utvikle seg noe bedre enn i fjor, og noe sterkere enn i landet for øvrig. Nedgang i industriproduksjonen, lave investeringer og svak utvikling i enkelte næringssektorer av stor betydning for fylket

trekker imidlertid ned. På grunn av anslått sysselsettingsnedgang innen fiske og fangst, kan sysselsettingsutviklingen i primærnæringene i inneværende år bli noe svakere enn i landet som helhet. Industrien og bygge- og anleggsvirksomheten drar også sysselsettingen i negativ retning i 2000. Sysselsettingsveksten i privat tjenesteyting kan fortsette, om enn litt svakere enn de siste årene. I offentlig forvaltning ventes sysselsettingen fortsatt å øke, omtrent på linje med eller litt sterkere enn i fjor.

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk, opplevde fylket en klar vekst i folketallet i 1999. Det var første gang på flere år at Troms hadde vekst i befolkningen. Foreløpige tall indikerer at økningen i folketallet fortsetter også i inneværende år. Den sterke innenlandske nettoutflyttingen synes å ha stoppet opp, samtidig som den økende netto innvandringen til Norge fra utlandet også har berørt Troms. Dette har ført til at fylket i 1999 og ifølge foreløpige tall hittil i år viser en samlet positiv netto innflytting. Tallet på personer i yrkesaktiv alder viste også en svak økning i 1999, etter flere år med nedgang i denne aldersgruppen. Sammen med forventet vekst i sysselsettingen anslås økningen i arbeidsstyrken å bli noe sterkere i inneværende år enn i 1999. Anslagene indikerer at fylket vil ende opp med små endringer i arbeidsledigheten i år.

Sysselsettingsveksten ventes å fortsette også til neste år og i 2002, med en anslått vekst som ligger noe over landsgjennomsnittet. En anslått bedre utvikling innen fiske, fangst og fiskeoppdrett, ventes å gi lavere sysselsettingsnedgang i primærnæringene enn i landet for øvrig. En moderat vekst i privat konsum bidrar også til å trekke sysselsettingen svakt i positiv retning i privat tjenesteyting til neste år, men en fortsatt nedgang i produksjonen og økt produktivitet bidrar negativt til sysselsettingutviklingen i industrien, om enn noe mindre enn på landsbasis. Til tross for forventet vekst i investeringene i boligsektoren kan sysselsettingen i bygge og anleggssektoren gå noe ned til neste år og i 2002. I offentlig forvaltning ventes derimot sysselsettingsveksten å holde seg oppe til neste år og i 2002, omtrent på linje med eller litt sterkere enn i inneværende år. Sammen med en forventet svak sysselsettingsvekst i privat tjenesteyting kan dette være mer enn tilstrekkelig til å kompensere for den svake utviklingen i flere av de øvrige sektorene. Både befolkningen totalt og antall personer i yrkesaktiv alder ventes å øke noe også til neste år. Med den anslåtte økningen i sysselsettingen kan arbeidsledigheten gå svakt ned til neste år og i 2002.

Nedgang i fisket 2000

Vekst i oppdrettsnæringen

Produksjonsnedgang i næringsmiddelindustrien

Uendret aktivitet i bygge og anleggsvirksomheten

Moderat vekst i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning

Svak vekst i sysselsettingen

Vekst i folketallet

Nettoinnflytting

Uendret arbeidsledighet 2000

Fortsatt sysselsettingsvekst 2001 og 2002

Svak nedgang i arbeidsledigheten 2001 og 2002

■ FINNMARK

En nedgang i bruttoproduktet i fiske og fangst i 1999 ga en klart svakere utvikling i primærnæringene i Finnmark sammenliknet med landet for øvrig. På grunn av fortsatt svak produksjonsutvikling i næringen, ventes bruttoproduktet i primærnæringene å gå mer ned enn for landsgjennomsnittet også i inneværende år. Forventet produksjonsvekst i oppdrettsnæringen og en mindre negativ utvikling i fiske og fangst kan gi en noe bedre produksjonsutvikling i primærnæringene til neste år og i 2002. En svak utvikling i næringsmiddelindustrien ga et klart negativt bidrag til utviklingen i industriproduksjonen i Finnmark i 1999. Dette ventes å gjøre seg gjeldende også i inneværende år og til neste år. Som i landet for øvrig var det en produksjonsnedgang i bygge- og anleggsvirksomheten i 1999.

Anslagene for inneværende år indikerer små endringer i produksjonen i denne sektoren, men bygge- og anleggsvirksomheten kan ta seg noe opp igjen til neste år. Det var en økning i bruttoproduktet i privat tjenesteyting i 1999, men noe under landsgjennomsnittet.

Produksjonsvekst i post og telekommunikasjon, finansiell tjenesteyting og varehandel bidrar til at produksjonen i privat tjenesteyting ventes å øke også i inneværende år. Utsiktene for neste år og 2002 indikerer en forholdsvis beskjeden produksjonsvekst som følge av moderat vekst i det private konsum og et fortsatt stramt arbeidsmarked kombinert med lengre ferie. Som i året før ble utviklingen i bruttoproduktet i offentlig forvaltning klart positiv i 1999. Veksten i offentlig sektor forventes å holde seg oppe også i inneværende år og til neste år, omtrent som landsgjennomsnittet. Nye tall fra nasjonalbudsjettet indikerer imidlertid litt sterkere produksjonsvekst i offentlig forvaltning både i år og til neste år enn lagt til grunn i anslagene fra Statistisk sentralbyrå. Ifølge anslagene ventes en nedgang i investeringene i offentlig forvaltning til neste år, men noe mindre i kommunal enn i statlig sektor.

Den svake sysselsettingsveksten på landsbasis i 1999 sammenliknet med året før gjorde seg også gjeldende for Finnmark, med en vekstprosent som lå omtrent på landsgjennomsnittet. Anslagene for inneværende år indikerer at sysselsettingsutviklingen i fylket blir noe bedre enn i året før, og litt i overkant av i landet for øvrig. Svak utvikling i industrien, lave investeringer og nedgang i næringssektorer som er av betydning for fylket er faktorer som trekker ned. På grunn av relativt større innslag av fiske og fangst i primærnæringene, ventes sysselsettingsutviklingen i denne sektoren å bli svakere enn i landet for øvrig. Både industrien og bygge- og anleggsvirksomheten ventes også

å dra sysselsettingen i negativ retning i inneværende år. Sysselsettingen i privat tjenesteyting kan derimot fortsatt utvikle seg positivt, og sysselsettingsveksten i offentlig forvaltning ventes å holde seg oppe.

Tall fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk viste ingen endring i folketallet i Finnmark i 1999, mens foreløpige tall indikerer en svak vekst i inneværende år. Det er svært lenge siden fylket ikke opplevde nedgang i befolkningen. Som i de andre nord-norske fylkene var det først og fremst netto utflytting til andre regioner i Norge som har bidratt til en sterk nedgang i folketallet de senere årene. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå er det innenlandske flyttetapet fortsatt betydelig, men klart lavere enn de siste årene. Den økende netto innvandringen til Norge fra utlandet berører også Finnmark, slik at den samlede netto utflyttingen fra fylket kom ned i om lag 400 personer i året som gikk. Foreløpige tall indikerer at en positiv netto innvandring fra utlandet nesten har kompensert for innenlandsk flyttetap i første halvdel av inneværende år. Tallet på personer i yrkesaktiv alder viste fortsatt nedgang i 1999, men klart lavere enn årene før. Med en forventet vekst i sysselsettingen anslås arbeidsstyrken å øke omtrent i takt med sysselsettingen, slik at fylket får små eller ingen endringer i arbeidsledigheten i inneværende år.

Til neste år og i 2002 ventes sysselsettingen fortsatt å øke litt, med anslag omtrent som landsgjennomsnittet eller noe høyere. En anslått bedre utvikling innen fiske, fangst og fiskeoppdrett, kan gi klart mindre sysselsettingsnedgang i primærnæringene enn i landet for øvrig. En moderat vekst i privat konsum kan fortsatt trekke sysselsettingen i positiv retning i privat tjenesteyting, men en fortsatt nedgang i produksjonen og økt produktivitet bidrar negativt til sysselsettingutviklingen i industrien, om enn noe mindre enn på landsbasis. Til tross for forventet vekst i investeringene i boligsektoren kan sysselsettingen i bygge og anleggssektoren gå noe ned til neste år og i 2002. I offentlig forvaltning ventes derimot sysselsettingsveksten å bli omtrent på linje med veksten i inneværende år eller noe høyere. Sammen med en liten sysselsettingsvekst i privat tjenesteyting, kan dette være mer enn tilstrekkelig for å kompensere for den svake utviklingen i flere av de øvrige sektorene. Befolkningen totalt ventes å endre seg lite til neste år. Det samme gjelder antall personer i yrkesaktiv alder. Med den anslåtte økningen i sysselsettingen kan arbeidsledigheten gå svakt ned til neste år og i 2002.

Nedgang i fisket 1999 og 2000

Nedgang i næringsmiddelindustrien

Uendret vekst i privat tjenesteyting og offentlig forvaltning

Svak vekst i sysselsettingen

Stabilt folketall

Redusert netto utflytting

Uendret arbeidsledighet 2000

Litt sterkere sysselsettingsvekst 2001 og 2002

Svakt synkende arbeidsledighet de neste årene

SpareBank 1 Nord-Norge

www.snn.no

Tett på næringslivet i hele Norge

SpareBank 1 er et forpliktende samarbeid mellom de selvstendige sparebankene SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 Midt-Norge, SpareBank 1 Vest, SpareBank 1 SR-Bank og Samarbeidende Sparebanker AS, samt FöreningsSparbanken i Sverige.

(Samarbeidende Sparebanker AS, eies av 15 sentrale sparebanker lokalisert i sørøst-Norge: SpareBank 1 Gudbrandsdal, SpareBank 1 Gran, SpareBank 1 Hallingdal, SpareBank 1 Ringerike, SpareBank 1 Jevnaker Lunner, SpareBank 1 Vestfold, Gjerpen og Solum Sparebank, Halden SpareBank, Modum Sparebank, SpareBank 1 Nordvest, SpareBank 1 Kongsberg, Rygge-Vaaler Sparebank, Lom og Skjåk Sparebank, Nøtterø Sparebank og Sparebanken Grenland)